

اوربند دې ولې،
له دايمي سولې جلا وي؟!

مورچل

څوارلسم کال، نهمه، پرلپسې ۱۴۵مه کڼه،
صفر المظفر ۱۴۴۲هـ ق سپتمبر ۲۰۲۰م

- ❖ کابل نه ده، باره ده!
- ❖ مبارزه نژده ساله افغانها، فصل جدیدی در تاریخ آزادی
- ❖ دمیزان د ۵مې وړاندې ستراتیژي!
- ❖ د ازربایجان او ارمنستان نوي شخړه

مور درته ویلي وو چې

امریکایان به مو د کمونستانو په څېر ذلیل او رسوا پریرې !!

علمي، سياسي او جهادي مياشتنۍ خپرونه

څوارلسم کال نهمه، پرلپسې ۱۴۵مه گڼه،
صفر المظفر ۱۴۴۲هـ ق سپتمبر ۲۰۲۰م

لړليك

مخ	مطلب	گڼه
۱	سرمقاله.....	۱
۲	کابل نه ده باره ده !.....	۲
۵	مبارزه نژده ساله افغانها، فصل جديد در تاريخ آزادي	۳
۸	موږدرته ويل چې: امريکايان به مو ذليل رسوا پرپردي	۴
۱۱	کلمه حق اوريد بيا الباطل.....	۵
۱۳	دميزان د ۱۵مې وړاندې ستراتيژي!.....	۶
۱۵	د افغانانو درد يواځې اسلامي نظام دوا کولای شي.....	۷
۱۷	ديني مدرسي، فکري يرغل ته د پای ټکی.....	۸
۱۸	د اذربايجان او ارمنستان نوې شخړه.....	۹
۲۲	افغانستان و انتخابات ۲۰۲۰ امريکا مهم چيست.....	۱۰
۲۵	د اسلامي حاکميت هدف!.....	۱۱
۳۱	هغه سربندونکي چې په مېړانه يې اسلامي بيرغ لوړ وساته	۱۲
۳۲	شهيد شيخ القرآن مولوي نجم الدين سالک.....	۱۳
۳۶	امريکا ولې افغانستان يرغل وکړ؟.....	۱۴
۳۹	جنگي جنايتونه... (سپتمبر).....	۱۵
۴۲	د مورچل وړمې.....	۱۶
۴۴	د ۲۰۲۰م کال د سپتمبر مياشتې جهادي خبرونه.....	۱۷

دامتياز خاوند

د افغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير

صلاح الدين "صارم"

کتنپلاوى

ايوب صافي | حڪمت
معين احمد | حافظ سعيد
حسن زوى | موسى فرهنگي

تخنيکي چارې

د فرهنگي کميسيون تخنيکي څانگه

مکاتباتي ادرس

پته: کابل ښار، پنځمه حوزه، دمجلې دفتر
E-mail: morchalmorchal@yahoo.com

اوربند دې ولې، له دايمي سولې جلا وي؟

د افغانستان اسلامي امارت لکه څنگه چې په جگړه کې لامثاله استقامت او اصولو ته ژمنتيا ښودلې، دغه شان يې په سياست او ديپلوماسۍ کې هم خپل حريف لاندې کړی او له تزلزل نه په پاک سياست يې اوس نړۍ معترفه ده.

د دوحې تړون په تعقيب په بين الافغاني مذاکراتو کې درهبري شوراپه سطحه د لوړپوړو استازو گډون يې سولې او خبرواترو ته په جنگ باندې ترجيح لارښه ثابتوي او هغه دريځ چې د جنگ له پيل نه مخکې يې اشغالگرو او دهغوی لارويانو ته وړاندې کړی و، له ۱۹ کاله جگړې وروسته ورسره بيا هم په هماغه دريځ تعامل کوي، نومعلومه شوه چې ۱۹ کاله جگړه اشغالگرو ته هيڅ هم نه لري، خو مونږ ويلی شو چې افغانانو ته له زيانونو او ناوړينو سره سره د جگړې فاتحين افغانان دي او که همدا د جگړې پايلې دوه لسيزې مخکې سمې ارزول شوې وای او زموږ د خبرواترو او مذاکراتو وړانديز نه وای رد شوی، يولوری به هم له دغو زيانونو سره نه وای مخ شوی. د دوحې تړون د دغه تعامل لومړی پړاو او د بين الافغاني مذاکراتو روان بهير يې دويم دی چې اميد دی په بريالۍ سره ترسره کېدل به يې په افغانستان کې ۴۲ کلن ناوړين پای ته ورسوي او يو مستحکم اسلامي نظام به حاکم شي، ان شاءالله. اوس دا چې دغه پړاو ولې ټکنی معلومېږي او له ځينو خنډونو سره مخ کېږي؟

• نو که له لومړي سره دمذاکراتو بهیر په دقت وڅارل شي له افتتاحي غونډې نیولې بیا تر نن ورځې لیدل کیږي چې څه جېټونه او اشخاص په لوی لاس دغه بهیر له څنډ او څنډ سره مخ کول غواړي، د قضیې د حل اصلي ټکو ته د ور تلو په ځای په نامعقولو لارو چارو ټینګار کوي، کله دمذاکراتي ټیم په امورو کې په مداخله مذاکراتو ته داساس په ټاکلو، کله پاروونکې څر گندونې کوي، کله دوسلو وېش ته لاس اچوي او دجنگ لمنه پراخوي، کله داسلافو توهین او بالاخره په دغسې حساسو شېبو کې داسې هڅې کول چې دسولې په روانه پروسه دې خامخا منفي اغېز ولري او په یوډول یې له ستونزو سره مخ کوي، د دغو جېټونو یو نه بښونکی جرم دی.

تر ټولو نامعقوله بیا داچې تر هر څه له مخه دې اوږد مهاله اور بند وشي او مخکې له دې چې کومې څر گندې نتیجې ته دې رسیدلي یو هغه څه دې له منځه یوسو چې داسلام حاکمیت او اشغال دپای ته رسېدو لپاره یې پیل شوی، خو نه دې اسلام حاکم وي او نه دې داشغال خاتمه راغلې وي او جنگ دې ودرول شي!!؟

دمذاکراتو پیل چې په هیواد کې د دایمي سولې دراتلو په نیت پیل شوي په موقتي اور بند ټکنې کول یې کوم معقولیت دی؟! بیا په داسې حال کې چې دمذاکراتو دنسبې پرمختګ سره یې اور بند هم یوه برخه وي؟ دمذاکراتو په جریان کې د اړو په رامنځته کولو کې دایوه داسې اړه ده چې په ظاهره ډېره خوږه او په باطن کې د ناوړه غرض لپاره یادېږي. "کلمة حق أريد بها الباطل".

سړی نه پوهیږي چې له دایمي سولې داور بند د جلاکولو هڅې ولې کیږي؟ که یو وار روان مذکرات په افغانستان کې د دایمي سولې درامنځته کولو په نیت پیل شوي وي، نو ولې دې پرمختګ پکې ونه شي او اور بند دې له دغې دایمي سولې جلا شي!!؟

زخمي افغان

کابل نه ده، باره ده

لخوا وژل شوی چې خو ورځې وړاندې د کانکور په امتحان کې په خورا ښو نمبرو د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي ته بریالی شوی و. بل خبر وایي د جمهوریت روغتون د کارکوونکي ډاکټر محب الله غلو اختطاف کړی دی. بل خبر وایي طالبانو په شکر دره او د میدان وردگو نرخ کې هغه اختطاف کړی دی چې له کابل څخه یې د تجارانو زامن یو ماشوم او یو زلمی راتښتولي وو.

د شمشاد تیلویزیون یو مستند راپور بیا له بله راز په پورته کوي. راپور وایي چې د کابل پولیس هم د غلو ملګري دي. په ویدلیو کې ښکاري چې د کابل ښار د احمد شاه بابا مینې په سیمه کې عامو خلکو دوه تنه غله نیولي دي. خو وروسته پولیس راځي

دې ورځو کې چې سوشل میډیا ته سرور ښکاره کړې، نو همدا خبره په مخه درځي چې د افغانستان له پلازمینې کابل څخه (باره) جوړه شوې باره اصلاً د پښتونخوا د خیبر ایجنسی هغې برخې ته ویل کیږي چې یو وخت د غیر قانوني کارونو او جرائمو مرکز ګڼل کیده. دا چې اوس د افغانستان په پلازمینه کابل کې هم امنیتي حالت همدومره خراب شوی، هره ورځ د غلا، شوکو، قتلونو او اختطافونو راپور ورکول کیږي نو ځکه د دې ښار امنیتي وضعیت له بارې سره پرتله کیږي.

د پلازمینې کابل امنیتي حالت له دې معلومولای شئ چې په دې وروستیو کې د کابل ښار او سیدونکو د یوه فیسبوکي کمپاین له لارې له غلو او د باره مارانو سره د سازش او معاملې هڅه وکړه. وروسته له دې چې د کابل ښار په امن ترینو سیمو کې خلک په مبالغه پورې ووژل شول او خلک د پولیسو له کردار څخه مایوسه شول نو د یوه فیسبوکي کمپاین په لړ کې ښاریانو له غلو وغوښتل چې (مالونه مو واخلي خو لطفا ژوند رانه مه اخلي)

همدا اوس که رسنۍ وګورئ هره ورځ په کابل ښار کې د غلا، اختطاف، مسلحانه سرقت او قتل له پیښو خبر ورکوي. همدا اوس چې مقاله لیکم دا خبر مې په مخکې دې چې د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې د رامین په نوم هغه ځوان د غلو

ارمان کوي. د کابل ښار په ځینو اطرافې سیمو کې چې مجاهدين فعاليت لري د غلاوو او جرمونو پېښې هم په کې کمې شوي دي.

په داسې حال کې چې د جرمونو، لوټمارۍ او قتلونو له امله د کابلینو فریاد تر اسمانه رسېږي د ارگ واکمنو ځانونه ناگاره اچولي او داسې چلند کوي لکه په کابل کې چې خیر او خیرت وي. د ارگ د واکمنو یوازینی کار د نمایشي مجالسو جوړول، بې محتوا لاپې او سیاسي ریاکاري ده. چې هره ورځ په ولس کې د دوی په وړاندې د نفرت کچه لوړوي او پردیتوب یې خلکو ته څرگندېږي.

او خلکو ته وايي چې غله موږ ته وسپارئ چې توقیف خانې ته یې ورسوو. خلک غله پولیسو ته سپاري خو د شمشاد خبریال د کامرې په واسطه د پولیسو څار کوي چې آیا واقعا غله توقیف خانې ته وړي او کنه؟ له لږ مزله وروسته ښکاري چې پولیس رینجر موټر دروي او له سرسري تلاشي وروسته غل په عام بازار کې خوشي کوي. له دې څخه معلومه شوه چې د کابل پولیس د خلکو ساتونکي نه بلکې د داډه مارانو ملگري دي او یوازې هغه وخت غبرگون ښيي چې غله ونیول شي او دوی یې د خلاصون هڅه کوي.

یوه اونۍ وړاندې هغې پېښې هم د کابل ښاریانو ډیره غوسه راوپاروله چې د دې ښار په یوه سیمه کې په رڼا ورځ څو تنو غلو د پوهنتون د ښځینه زده کوونکو بس ودراره. د ښځو تلاشي یې پیل کړه، له ټولو ښځو یې مېایل، پیسې او زیورات واخیستل او لاړل. دا ډول پېښه که د نړۍ په کومه بله سیمه کې شوې وای شاید امنیتي چارواکي یې د ملامتیا له امله ځانوزنه کړې وای. مگر په کابل ښار کې دغه وړې بوډونونکې حادثه هم د ورځني معمول په حیث تېره او هیڅ شوه.

د وروستیو نا امنیو له امله د کابل ښاریان تر پوزې راغلي او په رسنیزو څرگندونو کې د طالبانو د وخت د امنیت

مبارزه نژده ساله افغانها،

فصل چیدی د تلخ آزادي

حبیبی سمنگانی

استعمارگر غرب زیر چتر سازمان ناتو، تحت پرچم آیساف و بر مبنای قطعنامه ۱۳۸۶ شورای امنیت سازمان ملل متحد و با شعار فریبنده «عملیات بلندمدت آزادی»، یک دست شده بر افغانستان هجوم آورده بودند و از داخل افغانستان حتی از میان مجاهدین و کمونیست‌های پیشین هم از حمایت خاصی برخوردار بودند.

همچنان دست نیافتن به آرمان‌های جهاد بر ضد شوروی و سپس جنگ‌های خانمان سوز و ویران‌گر داخلی دهه نود میلادی و پس از آن فرصت ندادن جامعه جهانی به دولت امارت اسلامی، واقعیت‌های بود که برخی از افغان‌ها را خسته و درمانده و برخی دیگر را در مورد آینده آزاد و اسلامی افغانستان نا امید ساخته بود. بانگ بلند رسانه‌های تازه و کهنه استعماری نیز همین بود که کشتی افغانستان با پیمودن مراحل دشوارگذار و با پشت سر گذاشتن امواج خروشان طوفان‌ها، بالاخره به ساحل نجات خود که

با اینکه افغان‌ها تاریخ روشن و درخشان در برابر استعمارگران داشته‌اند، اما پس از اشغال کنونی کشور، باور عمومی این بود که افغان‌ها دیگر هرگز به هدف مبارزه به پا ایستاده نخواهند شد و حتی خواب و خیال مقاومت را هم نخواهند دید. این باور عمومی شاید چندان بی‌جا هم نبود. زیرا این بار تقریباً همه قدرت‌های

نظام دموکراتیک است رسیده، و گویا آینده تابان افغانستان تنها با دموکراسی گره خورده است.

پایان یافتن مرحله آغازین جنگ در ظرف تنها یک ماه، چیزی دیگری بود که برای افغان‌ها بی‌پیشینه بود. بلی، نیروهای اشغال‌گر به رهبری امریکا و با حمایت همه‌جانبه کشورهای همسایه و منطقه و با کاربرد مدرن‌ترین و خطرناک‌ترین تجهیزات نظامی، که افغان‌ها حتی با نام‌های آن هم درست بلد نبودند و موثریت آن نه تنها افغان‌ها بلکه چشم جامعه جهانی را خیره ساخته بود و در حقیقت نوعیت جنگ‌ها را تغییر داد، توانستند خود را پیروز جنگ نشان بدهند. اگرچه آمار تلفات طالبان در آن شب و روزهای اول تهاجم وحشیانه بسیار بلند نبود،

اما بزرگان طالبان مناسب دانستند که برای جلوگیری از تلفات سنگین مردم ملکی باید عقب‌نشینی را ترجیح بدهند و سپس با حملات چریکی دوباره به مبارزه و مقاومت پردازند. اما واقعیت اینست که از قدرت‌مندی تیکنالوژی پیش‌رفته امریکا و ناتو همه انگشت به دندان شده بودند و ایستادگی در برابر آن نادانی پنداشته می‌شد.

اما دیری نگذشته بود که افغان‌ها به رهبری امارت اسلامی دوباره به مبارزه و مقاومت آغاز کردند و بدون هیچ‌گونه حمایت خارجی، و با تن دادن به تکالیف و قربانی‌های بی‌شمار، که در این مقاله کوتاه نمی‌توان از آن حتی یاد اجمالی کرد، اینک بار دیگر به آستانه استقلال و حاکمیت نظام اسلامی نزدیک شده‌اند و چراغ خموش شده امید شان دوباره به فروغ درآمده است. امروز باز هم در قریه قریه افغانستان سروصدا است که افغانستان مستقل و اسلامی، تنها راه بیرون‌رفت کشور از چندپارچگی، ملوک الطوائفی، هرج و مرج، ناامنی و سائر مفاصد مالی و اخلاقی است. بلی، این مبارزه خستگی‌ناپذیر، مشروع و منطقی امارت اسلامی با فداکاری و پشتیبانی همه‌جانبه مسلمان‌های غیور افغانستان بود که منتج به پیمان پرافتخار پایان اشغال در دوحه شد.

امروز در حقیقت اشغال‌گران خارجی رسماً پذیرفته‌اند که تمامی فرمول‌های آن‌ها به‌خصوص کنترل افغانستان با حضور نظامی در آن کشور بیگانه‌ستیز و یا از طریق اداره دست‌نشانده، ناکام مانده و باید راه بیرون‌رفت «آبرومندانه» از معضل افغانستان را از دست ندهند. اما این برخی از مزدوران استعمار اند که هنوز گمان دارند می‌توانند با سرنوشت افغانستان بازی کنند و با این بازی‌گری، چند روزی دیگر بر مسند قدرت بمانند. اما شاید فراموش کرده‌اند که ایشان اساس و پشتیبانی مردمی در بین ملت ندارند و تنها با حمایت مالی یا سیاسی برخی حلقات مغرض نمی‌توانند به عمر نظام فاسد، ناکاره و پوشالی شان بیافزایند.

اما در باب مبارزه کنونی افغان‌ها، آنچه مهم است که باید ذکر شود، اینست که به باور بعضی‌ها افغان‌ها با نداشتن امکانات لازم جنگی، چندان تجربه جنگ‌های طولانی و صبر آزما را هم ندارند و شاید با دراز شدن مدت اشغال، از زور مقاومت شان به تدریج کاسته شود و بالاخره افغان‌ها هم همانند بعضی ملت‌های دیگر در قاره آسیا، اشغال کنونی را به حیث یک حقیقت روز بپذیرند و به آن تن بدهند. اما حقیقت اینست که مبارزه افغان‌ها روز به روز داغ‌تر شد و اینک با ۱۹ ساله شدن مبارزه، افغان‌ها ثابت ساختند که تا نسل‌ها می‌توانند از آزاده‌گی و شناخت اسلامی و ملی شان دفاع نمایند.

بلی، افغان‌های تهی‌دست بهای سنگین اشغال دو دهه را پرداخته اند، اما هیچ‌گاهی در باره سیر جهادی و آرمان‌های بلند خود، متردد نشده‌اند.

سالاران فداکار این قافلهء خداپرست به لیلای شهادت پیوستند و باغ خزان‌زده امید ملت را با قطره‌های خون پاک شان آبیاری نمودند. آن‌ها با راست نمودن عهد و پیمان شان، مورال تازه‌ای به سربازان سر به کف خود بخشیدند.

افغان‌ها مطمئن‌اند و می‌بالند که نسل نو ما افتخارانه وارد صف مبارزه شده‌اند و مبارزه پدران و نیاکان شان را مردانه‌وار به پیش می‌برند. بلی، تهاجم فرهنگی بی‌گانگان و تحولات زمان نتوانست مسیر فرزندان افغان‌های اصیل را عوض کند و از جاده حق انصراف دهد.

امتیاز دیگری مبارزه کنونی از مبارزه در برابر شوروی‌ها این بود که آن مبارزه، اصلاً جنگ بین دو قطب جهان و یا هم بلاک‌های شرق و غرب پنداشته می‌شد و افغان‌ها در برابر شوروی‌ها یقیناً از حمایت همه‌جانبه کشورهای غربی، عربی و همسایه‌ها برخوردار بودند. اما مبارزه کنونی، مقاومت در برابر تک‌قطب جهان بود، که هیچ قدرتی در شرق و غرب جرات انکار در برابر آن را نداشت و چنانکه جورج بوش گفته بود «یا با ما یا در برابر ما»؛ همه در صف امریکا ایستاده شده بودند و به این شعار مغرورانه جورج بوش باور کردند که طالبان درین دنیای کوچک از ما کجا پنهان شده می‌توانند.

اما پس از هجده سال مبارزه، افغان‌ها به رهبری طالبان در حالی وارد مذاکرات با امریکا شدند و بر توافق‌نامه دوحه امضا کردند، که هیچ شبه و ابهامی در مورد نیرومندی صف جهادی آن‌ها باقی نمانده بود و پشتیبانی بخش اعظم ملت را نیز با خود داشت.

آزادگی یقیناً مدیون احسان افغان‌هاست که فصل نوینی را در تاریخ آن بیافزودند و با کمال جرات‌مندی، حوصله‌مندی و باورمندی به اقوام و ملت‌های محکوم جهان نشان دادند که در برابر جنگ‌های مدرن قرن ۲۱ نیز می‌توان صف مقاومت را تا ۱۹ سال متحد نگه‌داشت و همزمان با یورش‌های گوناگون نظامی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی قدرت‌های بزرگ جهان مقابله کرد و آن را شکست داد.

به امید هر چه زودتر افغانستان مستقل، مستحکم و اسلامی.

مور. درته ویلي وو چې

امريکايان به مود کمونستانو په خبر

ذليل او رسوا پريږدي !!

■ خير احمد م

مسلميار دا خبره هم ورسره غبرگه کړه چې امريکايان زمونږ امنيتي او مسؤلي اداري د خپل خروج په باب په جريان کې نه اچوي او د نوموړي په خبره له ولسمشر نيولي د امنيت د شورا تر نورو لوړپوړو مسئولينو پورې د امريکايانو له ورستيو اقداماتو خبر نه دي .

د جرگې غړو ټولو په دې خبره تاسف کاوه چې امريکايانو ناځواني ورسره کړې او په نيمه لار کې يې پريښودل ، ددوي په اند روسان تر امريکايانو څه نا څه وفادار وو ؛ کمونيستانو ته يې پرېمانه وسلې او پوځي تجهيزات

د کابل ادارې د مشرانو جرگې مشر " مسلميار " د جرگې د غړو د گڼو پوښتنو او اندېښنو په ځواب کې چې " ټول د امريکايي پوځيانو په وتلو ميني وې " دېته مجبور شو ؛ چې د مفکر د شپږدلي رژيم د زړه خبره په خوله راوړي .

مسلميار له زياتو اهوڼو او لويديلي غږ سره وويل چې متاسفانه جريان همداسې دی لکه تاسي محترمو سناتورانو چې ورته توضيحات ورکړل . امريکايانو له مونږ سره په نه تفاهم او عدم هماهنگۍ خپلې کډې تړلي او په ډېرې تېزۍ سره په وتلو دي .

مسلميار پخپلو خبرو کې زياته کړه چې د اندېښنې او حيرت ځای دا دی چې امريکايان هېڅ شی ددوي دولت ته په اختيار کې نه ورکوي . وسلې ، چورلکې ، ټانگونه او ټول تجهيزات له يوې مخې باروي او پاکستان ته يې اړوي . او ددې سربېره د باگرام دلوپې اډې په شمول يې ټول هغه تاسيسات او مرکرونه چې جوړ کړي وو او اوس يې تخليه کوي ، هغه هم له يوې مخې نړوي او له منځه يې وړي .

چاودنو او زهريله موادو په توسط ويلې او خاورې ايرې كړل؛ د ځان غمه مو وكړئ؛ هسې نه چې په اخره ورځ امريكايان دا خپل ټول غټ غټ غلامان راټول كړي او د امريكايي ناكاره پرزو، اوسپنو او لرگيو په توگه مو خچ پچ او د بمونو كومه بله مور يا پلار درباندي استعمال كړي او نړيوالو ته دا وروښايي چې امريكايان سرتيبي له افغانستانه لاړل او خپل ۱۹ كلن جاسوسان او مزدوران يې خپل ملت ته د حساب او منگولو پرځاى پخپل لاس ووژل او له يوې مخې يې تر خاورو لاندې كړل.

پرينسودل او د هغې سربېره يې تر ډېرو كلونو حمايه كول!!
كوم زړه چاودون او دغم تننى چې مسلميار او د سنا مجلس غړو وپمه ورځ واوړوه، حقيقت كې همداسې ده؛ امريكايان په ډيرې چټكتيا سره لگيا دي خپله لمن له افغانستان څخه را ټولوي، عمومي ذهنيته خو داسې وو چې امريكايان به د بگرام ستره اډه دومره زر او په تلوار خوشې او تخليه نكړي؛ خو موږ يې وينو او مسلميار هم له دې خبرې سره اتفاق كوي چې د بگرام نيمايي اډه امريكايانو نړولې خپل تجهيزات يې ترېنه وېستلي او هره شپه خپلو هغو وسايلو ته چې د وړلو نه دي لويې لويې چاودنې وركوي او له منځه يې وړي.

د الله تعالى د ستر قدرت نښو نښانو ته گورئ! مونږ ۱۹ كاله وړاندې د امريكا دغو تالې څټو غلامانو او مزدورانو ته ويلي وو؛ چې امريكايان به خامخا د الله تعالى په مدد تاريخي ماتې خوري، تاسي به ورته په غټو غټو سترگو گورئ، هغوي به تېنټي او لكه سرتيبي كمونيستان چې روسانو دلته خوار او ذليل پرېښودل، تاسې به له كمونيستانو هم زيات مختوري او بې اسرې پرېږدي.

مسلميار ته دې وويل شي چې د امريكايي وسلو، ټانگونو او تجهيزاتو دا غم پرېږدئ، چې ولې يې دلته پرېښودل او يا يې د

کلمه حق اريد بها الباطل

حسن زوی

رانېرېدې شو نو ترې ۱۲ زره تنان جدا او په حروراء مقام کې يې خيمې ووهلې؛ دلنېکر نه جدا شوو دې خوارجو به ويل: ان الحكم الا لله؛ مقصد به يې دا وچې نعوذ بالله من ذلك علي رضي الله تعالى عنه د الله تعالى د کتاب په مقابل کې دانسانانو پرېکړې ته په غاړه ايښودو کافر شويدي.

يوه ورځ چې سيدنا علي رضي الله تعالى عنه د جمعې په ورځ په جومات کې بيان کولو نو دده د ذهن د مشوش کولو لپاره يو خارجي دجومات ديوگوډ نه د ان الحكم الا لله ناره پورته کړه؛ سيدنا علي رضي الله تعالى عنه وفرمايل: کلمه حق اريد بها الباطل.

يانې دا چې دا الفاظ دقرآنکريم جز دی نو طبعاً حق الفاظ دي خو اراده پرې دباطل ده يانې دعلي رضي الله تعالى عنه تکفير.

دمحترمو لوستوالو په علم کې به وي چې پدې تازه ورځو کې دبين الافغاني مذاکراتو په اړه دکابل گوډاګۍ ادارې مشر ويلي دي چې طالبان دې موږ سره دقرآن اوسنت په رڼا کې خبرې پيل کړي نه د دوحې دتړون په اساس.

داشرف غني دا خبره هم بېخي دکلمه حق اريد بها الباطل مصداق دی. دکابل دلاسيوخي ادارې دگوډاګي مشرانو اصليت ټولو افغانانو ته معلوم دی، هرڅوک پدې پوهېږي چې خاورې ته خدمت، خپل هېواد سره مينه، هېواد والو ته ګټه رسول، دين سره وفا، ديني شعایرو قدر، داسلامي نظام

په جنگ صفيين کې چې دشامي لښکر له لورې دجنگ بندي غوښتنه رامخې ته شوه او سيدنا علي اوسيدنا معاوية رضي الله تعالى عنهما د ابو موسی اشعري او عمرو بن العاص رضي الله تعالى عنهما په مشرۍ کې د دوه هيئتونو په منځګړيتوب رضا او جنگ پای ته ورسېدلو نو دبنو تميم دقبيلې يوسردار عروه بن اويه علی رضي الله تعالى عنه ته وويل: تا دانسانانو دريمګړيتوب او پرېکړې ته ولې غاړه کېښوده؟ موږ د الله تعالى نه پرته دهیچا پرېکړې ته نه يو تيار؛ په لښکر کې دده دفکر ملګري زيات شول او چې کله لښکر کوفې ته

حاکمیت، اصولو ته ژمنتیا، په ملت ترحم، د هېواد د ازادۍ هڅې او د اشغال د پاي ته رسېدو هیلې دا ټولې داسې خبرې دي چې د کابل ادارې د حاکمانو په خیال او خاطر کې هم نه راځي بلکې ددې خبرو او د کابل ادارې مشرانو ترمنځ هېڅ مناسبت نشته؛ هر څوک پدې پوهېږي چې د خپلو مادي گټو او خپلو چوکيو پرته دوی هېڅ شي ته وفادار ندي؛ تردې چې دا اصلیت یې اوس بهرنو بادارانو ته هم معلوم شوی نوځکه هغوی ته هم سخت بې اعتباره شوي او ترې ناهیلې دي.

نو که کومه داسې خبره دکوم یو مشر له خولې راوځي هیڅوک یې د التفات وړ نه گڼي او نه یې په تقریر او تحریر کې څوک ردول چندان ضروري بولي.

د کابل مشرانو اوسنی خبره هم همداسې دټولو په اند مردوده خبره ده، هېڅ ددې وړنده چې په رد یې څوک خپل وخت صرف او ورته دلایل راوړي د هېواد هر مسلمان بچی به د حال او قال په ژبه وايي: ده ته گوره! دا لا په کومه خوله د قرآن اوسنت نوم اخلي؟!

نو داشرف غني دا خبرې دټول ملت په اند مردودې دي او هېڅ څوک به یې دتوجو وړ نه بولي خوچې په مطبوعاتو کې دکرایې دځینو ټیوانو له لورې ددې خبرو ستاینې کېږي او دا پر اسلامي امارت سیاسي گوزار بولي نو مې ځکه پدې اړه یو څه لیکل اړین وبلل.

دجلي يا خفي وحیې (قرآن اوسنت) له لارې چې دالله تعالی له لورې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته څه ورکړل شوي او موږ ته په صحیحو سندونو رارسېدلي دي ددې ټولو تصدیق، دزړه نه منل او ورته متقاد کېدل ایمان دی خو پدې شرط چې نواقض دایمان نه وي رامنځ ته شوي.

په داسې تن چې په دنیوي ژوند کې دمسلمانانو احکام جاري کېږي نو دزړه دتصدیق تر څنگ به په ژبه هم اقرار کوي. او ایمان په نېکو اعمالو دکمال درجوه رسېږي.

اسلام دعمل او صداقت دین دی؛ که تش په ژبه مسلمانې وي او په زړه کې تصدیق نه وي اسلام یې نفاق گڼي او بې عمله اقرار کونکي او تصدیق کونکي خلک که څه هم په گناه داسلام او ایمان نه نه بې برخې کېږي خوگناه ته یې بد کتل کېږي او په اصولي لحاظ په دنیا او آخرت کې دسزا مستحق گرځي.

نو په قرآن او سنت په رڼا کې دمذاکراتو او پرېکړو خبره خو ډېره ښه خبره ده خو ارمان چې دنفاق نه خالي اودا خبره د یوشعار په توگه نه رامنځ ته کېدای؛ رښتیا هم په قرآن او سنتو ایمان او لارښوونو ته یې ژمنتیا وای.

رښتیا دا ده چې دا یواځې اویواځې د امریکاسره د اسلامي امارت د تاریخي تړون او ددې تړون په نتیجه کې دعظیمو لاسته راوړنو د بې اهميته ښوولو هڅې دي او بس. دا شعارددې لپاره رامنځ ته کړای شو چې که دبین الافغاني مذاکراتو په نتیجه کې کوم لوی بدلون او پرمختګ رامنځته کېږي چې نړۍ، افغان ولس او راتلونکی تاریخ یې ددې تاریخي تړون او ددې تړون دهغو مادو نتیجه ونه گڼي کومې چې په ۱۹ کلن جهاد کې پرغلیم د لویو گوزارونو او د مذاکراتو پر مېز دخورا اوږدو هڅو، دوامداره استقامت، دښه تدبیر او ښه زیرکتیا په نتیجه کې پر امریکایانو ومنل شوې.

د کابل ادارې مکار مشران نه غواړي چې راتلونکي پرمختګونه د اسلامي امارت په مشرۍ او ابتکار دافغان ملت دې عظیمې لاسته راوړنې ته منسوب او ولس اسلامي امارت داشغال او داشغال سره دتړلو بدبختیو نه نجات ورکونکی وگڼي.

دمذهبي پوهانو په جامه کې چې کوم مکار خلک اشرف غني ته دداسې غولونکو شعاري خبرو مشورې ورکوي هغوی دې نران شي د اسلامي امارت او امريکا ترمنځ رامنځته شوي دې تاريخي تړون کې دې داسې کومه خبره په گوته کړي چې هغه دقرآن او سنت خلاف وي.

هاغه خو هم يو تړون و چې دجعلي انتخاباتو په نتيجه کې واک ته د رسېدو سره سم په ډېره عجله اشرف غني او ډلې يې د امريکا سره امضا کړ.

دستراتېژيک امنيتي تړون په نوم دشرم نه ډک تړون چې ټول مسلمان ولس امريکا ته د دايمي اشغال، د ولس د دايمي غلام گرځولو او وحشي بهرنو فوځيانو ته دهر ډول سزا نه دقانوني مصئونيت قباله وبلله آيا ددې وړ دی چې دوی يې ولس ته د راياډولو جرأت وکړي يا يې خپله يوه سلنه لاسته راوړنه وگڼي؟

دا خو داسې تاريخي جرم و چې دامريکايانو اول

لاسيوڅي حامد کرځي ترې هم ځان ساتلو او نه يې غوښتل چې په تاريخ کې يو بل تورباب هم ورزيات شي.

دا د شرم نه ډک تړون چې امضا کېدلو نو دکابل ادارې مشرانو په خيال و خاطر کې هم نه راتله چې دا تړون دقرآن او سنت سره برابر دی او که نه؟ اوس چې اشرف غني او داشرف غني دفکر ټول مشران دامريکا نه غواړي چې خپل فوځيان دې له امريکا نه نه باسي نو د اشغالگر قابض دښمن نه چې د ازادۍ اخستلو لپاره په لسگونو زره ځوانان خپل سرونه قربانوي ايا په داسې وخت کې يو تن چې ځان دهبواد واکمن بو لي ورته ښايي چې دقابض فوج نه د قبضي ددوام غوښتنه وکړي؟

کله اشرف غني او ډلې يې له ځان سره دا فکر کړی چې موږ چې دامريکا نه کومه غوښتنه کوو آيا دا د قرآن او سنت سره برابره خبره ده؟

آيا دهبواد سورکافر مشر به داسې هېواد او ملت پلورنې ته ته تيار شي؟ داهره ورځ او شپه چې دبهرنو ترڅنگ دغني دعسکرو له لورې پرملکي افغانانو حملې روانې دي او پکې بې گناه گڼ انسانان وژل کېږي کله اشرف غني او ډلې يې پدې اړه فکر کړی چې موږ چې څه کوو آيا دقرآن او سنت په رڼا کې دا موږ سم کار کوو؟ آيا پدې اړه زموږ څه مسئوليت نشته؟

داشغال له اولې ورځې تر ننه داشغالگرو ملگرتيا؛ اشغال ته قانوني حيثيت ورکول؛ داشغالگرو په زور ځان واک ته رسول؛ داشغالگرو دگټولپاره دخپل هېواد او ملت گټې ترپښو لاندې کول او دواشننگټن نه ددفاع لپاره افغانان قربانونه آيا دقرآن او سنت سره برابر دي؟

دکابل ادارې کوم شی دقرآن او سنت سره برابر دی؟

اشرف غني او ډله يې بايد پدې پوه شي چې نور يې په غولونکو شعارونو ملت نه غولېږي او نه دخپلو مادي گټو دساتنې په موخه د ملت غوښتنه ردولای شي.

د اشغال پای ته رسېدل، په هېواد کې دجنگ بندېدل او سرتاسري سوله به ان شاءالله خامخا راځي نور يې په يوه پلمه هم دوی مخه نه شي نيولای.

دميزان د ۱۵مې وړاندې ستراتيژي!

ارمان

چې امریکا له وړاندې څخه په افغانستان دیرغل کولو بد هوډ کړی و، د یو محقق فاضل وینا ده د ۲۰۰۰ز کال د فبرورۍ په میاشت کې د اسلام اباد نړیوال اسلامي پوهنتون مربوط "شریعه اکاډمۍ" و غوښتل چې ځینې کتابونه چاپ کړي، د معمول سره سم یې هغو لپاره داو طلبې وکړه، کومې چاپخونې سره یې چې د چاپ خبره طې کړه، د هغې لخوا بیا، بیا دا باور ورکړای شو چې د کوم ځنډ پرته به ورته کتابونه چاپوي، لیکن بیا په ټاکلي وخت هغه کتابونه چاپ نشول.

دا د (۲۰۰۱ زکال) د ستمبر نه څه کم دوه کاله وړاندې واقعې ده، د کتابونو چاپ کې د زیات ځنډ په راتلو سره د شریعه اکاډمۍ مشر ورپسې چاپ خونې ته ورغی، هلته یې د چاپ خونې له څښتن سره خبرې وکړې او له هغه څخه یې د ځنډ د لامل وپوښتل چې تاسو خو به ډیر ژر، ژر کتابونه چاپول اوس مو ولې پر وخت چاپ نکړل؟ هغه وویل: ماته ډیر زیات کار راغلی دی او دهغه د چاپ ذمه ما اخیستې ده، نو له تاسو نه بښنه غواړم هیله ده عذرې اومنی او تاسو که هر څومره تاوان غواړئ، هغومره له ما واخلي، لیکن ستاسو کارکولو ته زه وزگار نه یم، د شریعه اکاډمۍ مشر وویل: دا سې کوم کار تاته راغلی دی چې دهغه په سبب ته وزگار نه یې؟ هغه ساده سړی و ویي ویل: د فلاني هیواد... (هغه په ښکاره د امریکا مخالف هیواد دی او په رسنیو کې یې چارواکي په امریکا نیوکې هم کوي) نه ډیر کار راغلی دی... درسي کتابونه ورته موږ چاپوو، بیا پورته شو هغه کتابونه یې ورته و بنودل، چې ټول په

هغوی (مسلمانو عربي ځوانانو) د ښاري الوتنو زده کړې بشپړې کړې وې، د ښاري الوتنو زده کړو د تکمیل وروسته په دوه الوتکو کې سپاره شول، او د تښتولو وروسته یې هغه د دوه لوږو مانیو سره وجنگولې، هغه مانی کیناستې او ترپایه ونړیدې، چې له امله یې په زرگونو کسان هلته مړه شول.

دغه دواړه الوتکې د امریکا وې، او هغو ځوانانو زده کړې هم په امریکا کې کړې وې، امریکا هغه ځوانان داسامه بن لادن ملګري یاد کړل، چې ګواکي هغه ورته پیسې ورکړې وې، اسامه بن لادن د غه مهال په افغانستان کې و، نو امریکا له افغانستانه و غوښتل چې اسامه بن لادن دي دوی ته ورو سپاري، خو افغانستان یې په ورسپارلو کې تأمل وکړ او په یاده پېښه کې دهغه د لاس لرلو په اړه یې د امریکا څخه د ثبوت وړاندې کولو غوښتنه وکړه، او هم یې په اړه د یو نړیوال قضايي ټیم یا کمیسیون جوړولو وړاندیز وکړ، امریکا په ډیر غرور او کبر سره هغه وړاندیز رد کړ او په افغانستان یې دیرغل کولو تاریخي تیروتنه او اشتباه وکړه.

که موږ د لږ ځنډ لپاره دا او منو، چې په دې کار کې داسامه بن لادن لاس و، نو پوښتنه داده چې د کومو ځوانانو چې د ستمبر پېښه کې لاس وو، ایا د هغوی په اړه امریکا علم نه درلود؟ ایا د نیویارک په دوه برجونو ناڅاپه حمله وشوه؟

د دې سناریو دا ده چې داسمه ده چې یاده پېښه د ۲۰۰۱ زکال د ستمبر په ۱۱ مه وشوه، خو ځینې شواهد ښيي

پښتو او فارسي کې وو، کوم چې په ۲۰۰۰ زکال فبروري کې اسلام اباد کې چاپ شول او بيا وروسته چې کله امريکا افغانستان ته راغله، افغانستان يې ونيو، نو سلاسي يې هغه کتابونه د اسلام اباد نه کابل ته منتقل کړل او دخپل اشغال ترسيوري لاندې بنوونځي، ليسې، او پوهنتونونه پرانيستل، او دهغو تدريس يې پيل کړ، حال دا چې هغه ټول ۲۰۰۱ ز د ستمبر څخه وړاندې چاپ شوي وو، د يته په کتو دا خبره رښتيا ده چې دامريکا لخوا په افغانستان باندې د يرغل پرېکړه له ډير پخوا څخه شوې وه.

کله چې د ستمبر په يوولسمه نيټه په امريکا حمله وشوه، امريکايي چارواکو په څو د قيکو کې اسامه بن لادن د هغو مسؤل وگرځاوه، او دافغانستان اسلامي امارت يې په دې تورن کړ چې هغه پخپل هيواد کې اسامه بن لادن ته پناه ورکړې ده اود کوم ځنډ پرته يې طالبانو څخه په کلکه غوښتنه وکړه چې شيخ اسامه بن لادن دي دوی ته وسپاري! کنه دوی به د خپل انتقام اخيستو لپاره گامونه واخلي.

زيات ساده لوح خلک تيروي هغوی وايي: طالبانو ولې ديو سري په سر ټول هيواد په امريکا يانو پنگ کړ؟ حقيقت دادی که هغوی اسامه ور سپارلی هم وای، بيا به هم امريکا دبلي پلمې په جوړولو سره په افغانستان خامخا يرغل کاوه، دا دامريکايانو عادت دی چې هغوی دخلکو تيرايستلو لپاره د پلمو او بهانو څخه کار اخلي، دميديا له لارې پخپلو مخالفينو باندې تورونه لگوي، هغوی نړی ته گواښ او خطر وړاندې کوي او پرضد يې د يرغل اخطارونه کوي، د يوو لسم ستمبر نه داکتوبر تر اوومې نيټې په ۲۶ ورځو کې امريکا په افغانستان يرغل کولو تاييا ونه نيوه، بلکې دا له ډير وړاندې څخه د امريکا ټاکل شوې ستراتيژي وه، چې بيرون ته يې نه وه ښکاره کړې او دا زکه چې امريکايان

او په مجموع کې ټول غربيان خپل اصلي مقاصد له نورې نړی څخه په پردو کې پټ ساتي « فی ظلمت ثلث، يا فی ظلمت سبع» هغه چاته په نظر نه ورزي، دهغو ليدلو لپاره بصيرت ته اړتياوي، هغه څوک يې ويني چې ورته الله تعالی بصيرت ورکړی وي، هغوی پوهيږي چې د پردې تر شا څه روان دي؟

حاصل دا چې د ميزان ۱۵مه توره اوبدمرغه ورځ وه، په دې ورځ امريکايي طاغوت دټولو نړيوالو اصولو څخه په ښکاره سرغړونه زموږ په هيواد د يرغل جسارت وکړ، او په لکونوانسانان يې شهيدان ټپيان او اسيران کړل، د تيرو ۱۹ کلو نو په موده کې امريکا پخپل ټول پرمختللي ځواک سره کوښښ وکړ چې جگړه کې بری ترلاسه کړي او افغانستان خپل مستعمره هيواد وگرځوي، لله الحمد افغان ولس دجها د لارې په غوره کولو امريکا يانو ته د هغوی د سرو نو په کوپړيو کې اوبه ورکړې، چې له امله يې د ۲۰۱۹ زکال د فبروري په ۲۹ مه نيټه د خپل شکست پانه لاسليک کړه او ورسره سم يې دخپلو عسکرو او ځواکونو په ويستلو شروع وکړه، چې د ځنډ پرته تردې مهاله جريان لري.

هو! امريکا چې د افغانستان جگړه څومره اسانه او ارزانه تخمين کړې وه، دهغه نه په سل چنده ورته سخته او گرانه پريوته، امريکايي پاليسې جوړونکو دافغانستان نيولو لپاره څومره کاذبانه پلمې او بهانې و تراشلي هغه ټولې درواغ ثابتې شوي او د ټولې نړی پر دې باور راغی چې امريکا په افغانستان د يرغل کولو لپاره کوم دلايل وړاندې کړي وو، هغه ټول دروغ وو او د امريکايي ادارو لخوا په جعل کاری سره جوړ شوي وو، امريکايي جنرالانو افغان جگړې ته د واقعيتونو له زوايې څخه دکتلو پر ځای د مفروضاتو او افواهاتو له ليدنه کتل کول زکه خويي له ځانو سره امريکاته د تاريخي شکست پيغور وبانښه!

دافغانانو درد يواځې

اسلامي نظام دوا کولای شي!!

هغوی داتیر ۱۹ کلن ناوړینونه، وحشتونه او ستمونه چې دهمدغه ناوړي جمهوریت له لني راتولید او رالویدلي هیر او هیڅ په حافظه کې نلري؟

دکابل اداري باداران او غربي متدصیان معترف دي چې د فقر، فساد، بې ثباتیو او هرډول بې بندوباریو کې د کابل نظام او چارواکي نمبر ون دي او په ټوله دنیا کې ساری نه لیدل کیږي.

خو داننگی بیا هم دخلکو په سترگو کې خاوري شیندي وضعیت او جمهوریت داسې معرفي کوي ته به وایی چې هیڅ جبر او کفر یې نده کړي خلکو ته یې د ژوند، معشیت او ثبات بی مثال لوریني لري.

د کابل رژیم د مشر- یوه مرستیال، د افغان ولس تاریخ او مشاهیرو ته تر سپکاوي وروسته، د خپلو په اصطلاح سرو کرښو د توجیه لپاره بیا چټیات او اپلتي ویلي دهغه جمهوریت او نظام یې کلکه دفاع کړي او (د افغانانو د نجات بېړۍ) یې بللي چې افغانان یې د نوم اوړید سره غرونه غرونه نفرت او کرکه لیردوي.

سرور دانش ویلي چې جمهوریت د ټولو لپاره د نجات کښتۍ ده او افغانان یې باید هغه له لاسه ورنکړي.

د قدرت، امتیازاتو، فساد، چور او چپاول په نیشه کې غرق د کابل مختوري چارواکي دومره په افغان ولس دړندو او کنو گومان کوي چې ته وایی

سنت اوجعفري فقه له ياد باسي شاته يی
غورځوي په دې وخت کې بيا شپږدلی جمهوريت
دنجات کښتی بولي!!

د افغان مسلمان ولس تاريخ ته په سر
ورښکاره کولو سره جوته ده چې په دې وطن کې
پردی مفکورې نه چلیږي، که پردی نظری او
بهرنی اجنداوي دچلیدو وړ وای نو دامریکا اوناټو
په زور به راوړل شوي جمهوريت او اشغال افغانانو
منلای وای او اوس به دانش ته ضرورت نه
پېښیده چې له دو لسیزو ورسته له افغانانو غواړي
چې جمهوريت ورسره ومنی

افغانان مسلمانان دی دلته به یواسلامي
ریښتینی نظام دخلکو تنده ماتوي او ورباندي
راټولېږي به، ځکه دا اسلامي نظام ده چې سني،
شیعه او هرچاته خپل حق ورکوي هرڅوک یې
ترسیوري لاندې په ارام ژوند تیرولاي شي او
سرور دانش دې پوه وي چې که هرڅومره جعل او
تزویر وړاندې کړي داسلامي نظام دراتک شغلي
افغانانو لیدلي که نن وي که داکار به کیږي ان
شاء الله تعالی

سرور دانش دې نور افغانستان په ځای
پرېږدي تنها دې دکابل ښار عمومي وضعیت دې
افغانانو ته تشریح کړي چې دده دغه قاتل او داړه
مار جمهوريت دا ۱۹ کاله څه ورکړي او هلته اوس
کوم حالت روان دی؟

هسې اوتي بوټي خو دسرور دانش
دولسمشر (اشرف غني) هم دشونډو دسر توري
دی چې وایی له پکتیکا پرته یې ټول افغانستان
جوړ کړ؛ خو حقیقت خو هر بادرکه افغان ته
معلوم او عیان ده چې دغه دروغجنو اود
جمهوريت کذابو چارواکو له چور چپاول، قتل،
غارت او اسلام ضد کړنو پرته افغانانو ته بل هېڅ
ارمغان او ډالی نده ورکړي

نوسرور دانش ته دې ووئيلي شي چې
افغانان پوهیږي چې تاسي ددغو شعارونو تر پلو
او عنوان لاندې څه لټوي او څه غواړی

قطر کې چې کله دسرور دانش خپلي ځاني
گټي په خطر کې ولویږي نو بیا وایی ددوحي
تړون دې مات شي او طالبان دې دقران او سنت
په رڼاکي خبري ورسره وکړي او کابل کې بیا چې
دبې دانشه مزي اوچرچي متزلزلي شي نو قران او

دیني مدرسي

فکري يرغل ته دپای ټکی!

احمد حسين

تعليم يوداسي نوم دی چې په اوریدو سره يې ډېر ذهنونو په راتلونکو گټو او روښنایيو باندې نظراجوي ځکه تعليم هغه باضمانته معلم دی چې انسان ته دکاميابۍ تر وروستي بريده لار په گوته کوي هغه ځلنده رڼا ده چې دنسلونو راتلونکي وگړي يې په زريعه دخپلو پخوانيو له گټورو تجربو اولارښوونو خبرېږي ديو داسې نه ستړي کېدونکي يون طرف ته يې متوجه کوي چې زيات واکمن په لږ وخت کې لنډ کړي، تعليم هغه سيند سره ورته والی لري چې د رنگ رنگ بارزښته ډېرو درلودونکي وي چې دهغه ارزښت ناکو ډېرو په وسيله دانسان ژوند له کړاونو څخه د راحت طرف ته راوځي. دانتهاي کمال هغه تخت دی چې دزوال بدترين بشارت هيڅ وخت خپل صاحب ته نه اوړوي،

هغه باعزته ملگری دی چې دبد صفت توقع ورته محال ده ددې قيمتي جوهر دحصول په موخه چې ټولنه مو دفکري يرغل نه ساتي داسلام دمبارک دين په چوکاټ کې مهم ديني مراکز (مدارس) رامنځته شوي دا ديني مراکز زمونږ دسپېڅلي دين په تاريخ کې. داصحاب صغه په نوم لومړی مدرسه ثبت ده مدرسه يواځينی درسگا ده چې اسلامي ټولنې ته يې ستړې علمي څېرې تربيه کړې دي، دنورو باطلو عقيدو دپېروانو داسلام ضد اهداف يې عملي کېدو ته نه دي پريښي، دمسلمه امت اذهان يې دکفري نړۍ دفکري جگړې نه باخبره ساتلي دي، اسلامي امت يې دخپلو اسلافو له زرين تاريخ څخه باخبره ساتلی دی، اسلامي امت يې دسربښدونکو اتلانو په روزنه نازولی دی، زمونږ په گران هېواد چې دتاريخ په اوږدو کې کله هم چا حمله کړې، نو همدا دمدرسو زده کونکو (طالبانو) اوبښوونکو يې په خلاف په عملي جهاد لاس پورې کړی دی، چې ښه بېلگه يې دمشر ملا صاحب (ملا محمد عمر مجاهد) دفساد ضد قيام دی، چې وروسته يې پرحق مبارزه باندې ټوله نړۍ قايله شوه اودهغه په وړاندې يې خپله ماته هم اعلان کړه.

دهمدې علمي مراکزو طالبانو خپل حقاني استقامت دهیڅ زورور په وړاندې تم نه کړ، دخپلو هېوادوالو دسراومال، عام المنفعه، ځايونو زيرمو، جهادي فکرونو، محراب، ممبر، منار اواسلامي شعایرو ساتنه يې تر ننه کړې مدرسي دغیرو دفکري يرغل لپاره دپای ټکی شوې. پای

حسن مؤمن

د آذربایجان او ارمنستان نوې شخړه

باکو نه ۲۷۰ کیلو متره لرې پرته ده؛ دنفوسو شمېر یې ۱۵۰ زرو ته رسېږي چې ۹۰ سلنه یې ارمني مسیحیان دي او ۹ سلنه یې دتاتاري نسل سني ترکان دي.

یانې په اصولي لحاظ داسیمه دآذربایجان پورې تړاو لري خو داوسېدونکو لویه برخه یې ارمنیان دي چې همدا دستونږې اصل لامل دی.

په زړه پورې دا ده چې ارمنیان ددې سیمې اصل اوسېدونکي ندي بلکې روسې په ۱۹۲۳ کې د ارمنستان نه دې سیمې ته راوستي، پکې یې مېشت کړي او دې سیمې ته یې له خپل لوړې ازادي ورکړیده نو ځکه ویل کېږي چې ددې ستونږې اصل عاملین روسان دي.

د آذربایجان او ارمنستان ترمنځ جنگ لاهم روان دی؛ دواړه هېوادونه په یو بل تور لگوي چې اول یې حمله کړیده؛ هر یو خپلو فوځونو ته د مخکې تللو حکم کړیدی او هر یو بل ته د لویو ځاني او مالي زیانونو د ور اړولو دعوې هم کوي.

دقفقاز په جنوب کې پروت د آذربایجان په نوم داسلامي هېواد نغورنوکاراباخ ولایت هغه مهال د ټولې نړۍ توجه ځان ته راجلب کړه چې کله پرې د گاونډي هېواد ارمنستان بیلتون خوښو برید وکړ؛ دا برید د دواړو هېوادونو ترمنځ دسخت جنگ د رامنځته کېدو سبب شو؛ معلومه نده چې دا مقاله خپرېږي دلته به حالات څه ډول وي خو دم گړۍ جنگ ښه په شدت روان دی او ویل کېږي چې ډېره ستره مرگ جوبله پکې رامنځته شویده.

په سهیل ختیځې اروپا کې د نغورنوکاراباخ ستونزه چې پرې له کلونو کلونو راهیسې د دواړو هېوادونو لاندې ده او دلاندې څو ځلې د جنگونو سبب شوی هم ده؛ دا ستونزه داسې ده لکه په جنوبي آسیا کې د کشمیر ستونزه.

دکوه قاف په جنوب کې پرته د نغورنوکاراباخ په نوم داسیمه کابو ۴۸۰ سوه کیلو متره مساحت لري چې د آذربایجان دپلازمېنې

دنگورونو کارباخ ارمني مسیحیان دا سیمه د (ارتکش ریپبلک) په نوم یادوي؛ ازربایجان پدې نوم اعتراض نه لري او ورته یې نیمه خود مختاري هم ورکړېده خو ارمني مسیحیان پدې ندي قانع بلکې ددې سیمې داسې ویشل غواړي چې دنفوسو په تناسب په یوې کوچنۍ برخې د تاتاري مسلمانانو او په زیاته برخه یې د دوی خپلواک دولت وي چې دا تجزیه نه د ازربایجان او نه هم ددې سیمې دتاتاري مسلمانانو لپاره دمنلو وړ ده.

په ۱۹۹۱م کال کې روسې نه د ارمنستان او ازربایجان د ازادۍ اخستلو پرمهال په نگورنو کارباخ کې هم دازربایجان نه د ازادۍ اخستلو په موخه ارمنیانو د ازادۍ اخستلو لپاره خوځښت پیل کړ چې د خپلو لپاره یې ازربایجان نگورنو کارباخ ته فوځ واستولو چې په مقابل کې یې ارمنستان هم د ازادي غوښتونکو سره عسکري مرستې وکړې او په دې سره ددواړو هېوادونو تر منځ جنگ پیل شو چې د دواړو لورونه پکې کابو ۳۰ زره انسانان ووژل شول.

دجنگ په جریان کې د ازادۍ اعلانونه هم وشول خو آزادي یې په بهر نړۍ کې چا ونه منله؛ په ۱۹۹۳م کال کې دملگرو ملتونو دامنیت شوری دجنگ بندۍ هڅې وکړې خو ارمنستان له کارباخ نه خپل فوځونه ونه وېستل؛ په ۱۹۹۴م کال کې د دواړو هېوادونو ترمنځ دجنگ بندۍ تړون رامنځته او جنگ پای ته ورسېدلو خو په ۲۰۰۶م کال کې دکارباخ ارمني مسیحیانو خپل اساسي قانون جوړ او دکارباخ خپلواکي یې اعلان کړه چې همدا روسې او ارمنستان دځان لپاره پلمه کړه؛ د نگورنو کارباخ خپلواکي یې ومنله او ورسره یې اقتصادي او عسکري مرستې پیل کړې.

چې لا ترننه روانې دي خو دیلتون خوښو سره دا مرستې ازربایجان او ترکې ته دمنلو وړ ندي نوځکه په بیلتون غوښتونکو او په حمایت کوونکو یې ازربایجان حملې کوي او ترکیه یې شاته ولاړه ده.

که په غوروکتل شي دې جنگ یواځې همدا سیمه نده بد امنه کړی بلکې نړیوال امن یې هم د خطر سره مخامخ کړیدی ځکه چې

په جنگ کې د ښکېلو دواړو هېوادونو دحمایت کونکو هېوادونو ترمنځ د لوی جنگ رامنځته کېدو خطر شتون لري.

ترکیه د ازربایجان سره ولاړه ده خو روسیه د ارمنستان حمایت کوي.

ارمنستان تورلگولی دی چې د ترکې جنگي طیاره د ارمنستان هوايي حدودو ته راننوتې او د ارمنستان یوه جنگي طیاره یې رانسکوره کړېده؛ طیاره په بشپړ ډول تخریب شوی او پیلوټ پکې مړ دی.

د ارمنستان رسنیو ویلي دي چې د ارمنستان حدودو ته درا داخلېدونه پس د ترکې ایف ۱۶ ډوله طیارې د ارمنستان ایس یو ۲۵ ډوله طیاره په ښه او رانسکوره کړه.

خو ترکې د ارمنستان دا تور رد کړیدی.

دیادولو وړ ده چې په بین المللي سطحه نگورنو کارباخ د ازربایجان برخه تسلیم شویده خو په ۱۹۹۴م کال کې د دواړو هېوادونو تر منځ د جنگ ختمېدو نه پس د دې سیمې واک د ارمني نسل سره دتړاو لرونکو وگړو سره دی.

اوسنی پیل شوی جنگ شدید دی خو که پکې چېرې گاونډي هېوادونه هم مخامخ شامل شول نو به ترې نړیواله ستونزه جوړه شي.

د جنگ پیل کېدو نه پس د ملگرو ملتونو د امنیت شوری یوه بهرنۍ غونډه وکړه ځکه چې په نړیواله سطحه دا تشویش زیات شوی چې په دفاعي او جغرافیایي لحاظ مهمه د قفقاز سیمه کې پیل شوي دې جنگ کې دنورو هېوادونو د اخته کېدلو خطر مخ پر زیاتېدو دی. د ارمنستان دولت په هېواد کې بهرنی حالت اعلان کړی او واک فوځ په لاس کې اخستی دی. دجنگ پیل کېدو نه پس د ازربایجان ولسمشر الهام علیوف ویلي دي چې پدې مطمئن یو چې زموږ نه پخوا نیول شوي سیمې به بېرته ونیسو.

ارمنستان دجنگ دپیل کولو پرته په ازربایجان اچولې ده او ویلي یې دي چې ازربایجان په ارمنستان د ځمکنو او هوايي درندو بریدونو نه دا جنگ پیل کېږي.

دا مهال ترکیه په کلي ډول د ازربایجان تر څنګ ولاړه ده؛ روسیه چې په ارمنستان کې فوځي اډه لري د ارمنستان سره یې فوځي مرستې روانې دي خو داسې ښکاري چې د دې جنگ دوام نه غواړي نو ځکه یې دجنگ د ودرولو غوښتنه کړیده.

که په غور وکتل شي نو د روسې او ناتو ترمنځ دجنگ درامنځته کېدو خطر مخ پر زیاتېدو دی.

ازربایجان دکسپین بحیرې پر غاړه د ختیځې اروپا اولویدیځې آسیا په منځ کې دتېلو له زېرمو ډک هېواد دی؛ شمال لوري ته روسیه، جنوب ته یې ایران او لویديځ ته یې ارمنستان پروت دی.

په ۱۹۹۱م کال کې چې ازربایجان د روسې نه ازادي ترلاسه کړه تر ټولو وړاندې ورسره ترکیې، پاکستان، ایران او امریکا دیپلوماتیکې اړیکې جوړې کړې.

دلته ۱۰ ملیونه انسانان ژوند کوي چې اکثریت یې دمسلمانانو دی؛ دلته په آزي او روسي دواړو ژبو غږېږي؛ دا هېواد د تېلو د اهمو صادرونکو هېوادونو څخه گڼل کېږي.

په ۱۹مې میلادي پېړۍ کې دا هېواد د روسې او فارس ترمنځ تقسیم و؛ دهمدې پېړۍ په منځ کې دلته دنړۍ تر ټولو رومبۍ دتېلو زېرمه کشف شوه.

په ۱۹۱۸م کال کې ازربایجان خپله ازادي اعلان کړه خو روسې یې ازادي ونه منله خپل فوځونه یې ورننويستل او تر ۱۹۹۱م پورې دا دروسې تر استعمار لاندې پاتې شو؛ په افغانستان کې د روسانو دماڼۍ او شوروي اتحاد د ټوټه کېدو په نتیجه کې چې ۱۹۹۱م کال کې چې د منځنۍ آسیا هېوادونو له روسې ازادي واخسته نو ازربایجان هم ازاد شو؛ الهام علیوف ددې هېواد څلورم ولسمشر؛ دخپل پلار حیدر علیوف ځای ناستې او له ۲۰۰۳م کال راهیسې په واک کې دی.

ارمنستان دشرقي اروپا اولویدیځې اسیا په منځ کې پروت یو داسې هېواد دی چې سمندر ته لار نه لري؛ لویديځ ته یې ترکیه او ختیځ لورته یې ازربایجان دی؛ د ډېرو پخوانو مسیحي تهذیبونو څخه گڼل کېږي؛ په څلورمې مسیحي پېړۍ کې پکې کلیساوې

جوړې شویدي؛ د نورو اروپايي هېوادونو په پرتله يې تاريخ قديم دی؛ دلته يواځې ۳ ميليونه او ۱۰۰ زره انسانان ژوند کوي چې زياتره يې مسيحيان دي؛ دې هېواد کې خلک په ارمني او روسي

ارمنستان سره فوځي مرستې کوي خو روسيه نېغ په نېغه د ارمنستان سره نه ودرېږي بلکې څو ځلې د دواړو هېوادونو تر منځ د دريم گړی رول ادا کړی خو که جنگ دکاراباخ نه نورې سيمې ته وغزېږي او د جنگ په جريان کې بيا دروسې اډې ته هم کومه گولۍ ور ورسېږي نو دا جنگ د ځنگل د اور په څېر خپرېدای شي.

نړيوالو ستراتيژيکو حالاتو ته په پام سره روسيه او ترکيه د يوبل اتحاديان دي خو دا چې دهرچا خپل ترجيحات دي او هر څوک خپلو گټوته گوري نو دا دواړه هېوادونه په ځينو ځايونو کې ديو بل مقابل هم ښکاري؛ په ليبيا او شام کې لا له وړاندې دا دواړه هېوادونه په مخالفو سمتونو کې قرار لري اوس ننگورنو کاراباخ دريم ځای دی چې روسيه دجنگ ديو او ترکيه دبل اړخ تر شا ودرېږي.

ژبو غږېږي؛ ننی ارمنستان د تاريخ په اوږدو کې په مختلفو وختونو کې دبازنطين، فارس، منگول او ترک سلطنتونو برخه وه؛ په ۱۹۱۸م کال کې د اول نړيوال جنگ پر مهال دلته دعثماني خلافت فوځونه شاتگ ته اړ شوي وو خو دارمنستان ازادي په نصيب نه شوه بلکې ډېر ژر روسې ترخپلې قبضې لاندې راوست چې د ۱۹۹۱م کال پورې دا قبضه قائمه وه؛ په ۱۹۹۱م کال کې چې شوروي اتحاد په افغانستان کې ماتې وخوړه او توتې شو نو ارمنستان هم ازادي ترلاسه کړه.

د ارمنستان او ازربايجان ترمنځ دلانجې محور دنگورنو کاراباخ سيمه ده؛ ياده سيمه په نړيواله سطحه د ازربايجان برخه گڼل کېږي خو په اداري چوکاټ کې اکثريت د ارمني نسل دی؛ د همدې سيمې دقبضې لپاره د دواړو هېوادونو تر منځ په ۸۰يمې او ۹۰يمې لسيزې کې خونړي جنگونه رامنځته شوي وو؛ په ۱۹۹۴م کال کې دروسې په کوششونو دجنگ بندۍ نه وړاندې ننگورنو کاراباخ د ارمني فوځونو ترولکې لاندې راغلی وه؛ پدې تړون کې راغلي و چې داسيمه به په اصولي لحاظ د ازربايجان برخه وي خو واک به يې د دې ځای دارمني نسل اوسېدونکو وگړو سره وي د دا دواړه هېوادونه د ختيځې اروپا د قفقاز په نوم سيمې سره تړاو لري چې په دفاعي لحاظ ډېره مهمه ده.

اوسنی جنگ لا پسې ځکه لانجمن شوی چې يو لوري ته ترکيه چې دناټو غړيتوب لري د ازربايجان سره ولاړه ده او بل لور ته د ارمنستان تر شا ودرېدل روسيه خپله اړتيا گڼي ځکه چې په ارمنستان کې روسيه هم فوځي اډه لري او هم دا دواړه هېوادونه د کليکتيو سيکورتي تړنېتي ارگنايزيشن په نوم د فوځي اتحاد غړي دي؛ روسيه د

افغانستان و انتخابات ۲۰۲۰ امریکا؛ مهم کیست و کیست؟

حبیبی سنگانی

گفته بود: خروج سربازان امریکایی از اهداف سیاست خارجی اوست. در حالی که تنها چند روز پیش، ترامپ در سلسله ای از توییت هایش مذاکرات با طالبان را متوقف ساخته و مذاکرات را «مرده» اعلان کرده بود.

سپس جو بایدن در اکتوبر ۲۰۱۵ در پاسخ به این پرسش نهاد «شورای روابط خارجی» که: آیا شما متعهد به خروج کامل نیروهای امریکایی از افغانستان تا پایان دوره اول ریاست جمهوری تان هستید، گفته بود: من نیروهای امریکایی را در دوره اول خود به خانه می آورم.

جو بایدن اگرچه در فبروری ۲۰۲۰ در واکنش به خواست رقیب درون حزبی اش خانم الیزابت وارن که: حالا زمان آن فرا رسیده است که نیروهای ایالات متحده از افغانستان به کشورشان برگردند، گفته بود که خروج کامل نیروهای این کشور از افغانستان منتج به

در جریان رقابت های انتخاباتی درون حزبی و ملی امریکا، تا هنوز هیچ بهانه ای برای مقامات کابل میسر نشده است که کف بزنند و اندکی مورال بگیرند. دلیل اش اینست که نخست تمامی نامزدان انتخاباتی دموکراتان و جمهوری خواهان در رقابت های درون حزبی بر پایان فوری جنگ در افغانستان اصرار داشتند و سپس تا اکنون ترامپ و جو بایدن نیز بر بیرون رفت از افغانستان پافشاری داشته اند، و این چیزی است که اداره کابل به معنای مرگ خود می داند. از همینست که اداره کابل با همه نگرانی های که از پیروزی دوباره ترامپ دارند، نمی تواند از جو بایدن هم خوش بین باشد.

جو بایدن در سومین مناظره تلویزیونی نامزدان درون حزبی دموکرات ها در سپتامبر ۲۰۱۹ ضمن اینکه افغانستان را کشور اصلاح ناشدنی و خود را طرفدار چندپارچگی افغانستان خواند،

بی‌ثباتی در این منطقه خواهد شد، اما در تابستان امسال، در حالی که کاندیداتوری‌اش از سوی دموکرات‌ها تقریباً نهایی شده بود، در مصاحبه خود گفت: ما نمی‌خواهیم به بهانه حقوق بشر و حقوق زنان، در افغانستان بجنگیم و برای حل مشکل داخلی افغانستان نباید سربازان امریکایی مصروف باشند.

که ترامپ مذاکرات با طالبان را متوقف ساخت و پروسه مذاکراتی را «مرده» خواند.

برخورد ترامپ با اشرف غنی هم سوال برانگیز بود. به خصوص زمانی که ترامپ در نوامبر ۲۰۱۹ در سفر غیر منتظره‌اش به افغانستان، به جای ارگ به پایگاه نظامی امریکایی‌ها در بگرام رفت و اشرف غنی را آن‌جا جلب کرد. سپس غنی پس از سخنرانی به جای که در پهلوی ترامپ جا داده می‌شد، در بین عساکر امریکایی ایستاده کرده شد. این را حتی حامیان رژیم نیز تحقیر کننده خواندند. اما غنی ادعای رفاقت تنگاتنگ با ترامپ داشته‌است. در حالی که مشاور پیشین امنیت امریکا جان بولتون در کتاب خود «اتاق حوادث» در مورد شناخت ترامپ از افغانستان گفته است که وی در جلسات مهم در باره افغانستان، همیشه اشرف غنی را با حامد کرزی به اشتباه می‌گرفت.

بالمقابل طالبان به دلیل اینکه ترامپ از ابتدا مخالف جنگ افغانستان بود، یقیناً او را تشویق می‌کردند که راه آبرومندانه برای بیرون

هرچه موقف ترامپ حتی از زمانی پیش از رسیدن به کاخ سفید و بلکه پیش از نامزدی وی در انتخابات ۲۰۱۶ روشن است. وی جنگ افغانستان را همواره بی‌فایده و بی‌معنا خوانده و به استثنای ۲۲ اگست ۲۰۱۷ تا ۵ سپتامبر ۲۰۱۸، مدت یک‌ساله که استراتژی جنگی خود را در قبال افغانستان اعلان و اجرا کرد، وی همیشه بر پایان جنگ بی‌فایده افغانستان اصرار داشته و به‌خصوص پیمان پایان اشغال را در کمپاین انتخاباتی ۲۰۲۰ به عنوان دستاورد بزرگ دوره ریاست جمهوری‌اش یاد کرده است.

روابط میان ترامپ و اداره کابل در چهار سال گذشته نشیب و فرازهای داشته است. ترامپ تا ماه‌ها پس از آغاز کار ریاست جمهوری، با همه تکاپوی اشرف غنی آماده نشد با وی ببیند. البته، در دوره چهار ساله ترامپ، تنها دو بار اشرف غنی و تیم وی از موقف ترامپ استقبال گرم کردند. بار نخست در اگست ۲۰۱۸، آن‌گاهی که ترامپ استراتژی جدید جنگی خود را در قبال افغانستان اعلام کرد، و بار دوم در سپتامبر ۲۰۱۹، آن‌گاهی

رفت نیروهای خود از افغانستان پیدا کند. وضعیت برای ترامپ روشن بود. زیرا او باما در آخرین سخنرانی‌اش به‌هیئت رئیس جمهوری آمریکا به صراحت بر ناکامی‌اش در افغانستان اعتراف کرده بود و جنرالان دیگر امریکایی نیز هر از گاهی از شکست خود پرده بر می‌داشتند. ترامپ برای حفظ حیثیت باقی‌مانده آمریکا به‌جز پایان جنگ دیگر چاره‌ای نداشت. اما آن‌گاهی که ترامپ بر اثر فشارها و توطئه‌های حلقه‌های جنگ‌طلب امریکایی، استراتژی تازه جنگی خود را اعلان کرد طالبان جرات‌مندانه ایستادگی کردند و تجربه جنگی ترامپ را هم با شکست مواجه ساخته، او را دوباره به هوش آوردند و درس دادند که نباید همچو بوش و او باما بر استراتژی جنگی اتکا کند و با رسوایی روبرو شود.

همچنان زمانی که ترامپ مذاکرات تقریباً نهایی‌شده را به هدف آوردن فشار بر طالبان متوقف کرد، واکنش طالبان بیان‌گر مورال بلند روانی آن‌ها بود. طالبان تصریح کردند که: «در ۱۸ سال گذشته ثابت کرده ایم که به کمتر از خروج کامل نیروهای خارجی از افغانستان راضی نمی‌شویم و برای رسیدن به این هدف، به نبرد مان ادامه خواهیم داد». اما مقامات کابل که از ابتدا مخالف پروسه صلح بود، این فرصت را هم غنیمت دانستند و ضمن حمایت فوری از ترامپ، طالبان را عامل اصلی متوقف شدن مذاکرات دانستند.

مهم اینست که یکی از دلایل عمده تعطیل مذاکرات از سوی ترامپ این هم بیان می‌شد که وی خواهان آمدن تیم مذاکراتی طالبان به کمپ دیوید، خانه زمستانی رئیس جمهوری ایالات

متحده، پیش از امضای توافق‌نامه بود، اما طالبان خواست ترامپ را نپذیرفتند و گفتند به‌جای معامله پنهانی، باید نخست توافق‌نامه علناً در دوحه امضا شود. این نشان می‌دهد که روش طالبان در برابر آمریکا و ترامپ کاملاً اصولی و جرات‌مندانه بود.

همچنان از نگاه آگاهان؛ اگر طالبان درین روزهای اخیر مبارزات انتخاباتی به آتش بس توافق می‌کردند، دست‌آورد بزرگی برای ترامپ می‌بود و در پیروزی دوباره ترامپ نقش ویژه‌ای را ایفا می‌کرد. اما موقف طالبان درین باب نیز معقول و منطقی بوده و هیچ تمایلی به سیاست‌های انتخاباتی آمریکا نداشته است. زیرا طالبان می‌دانند که اگر ترامپ برنده شود یا جو بایدن، راه حل واقعی برای آمریکا تنها و تنها پایان دادن اشغال افغانستان است. البته، این ابتکار ترامپ است که بر خلاف پیشینیان خود و با پذیرفتن واقعیت‌ها به پایان اشغال تن داده است.

اگر سیاست طالبان و اداره کابل را در باره چهار سال گذشته دولت ترامپ و به‌خصوص انتخابات ۲۰۲۰ آمریکا، مطالعه و تحلیل کنیم، فشرده‌اش اینست که اداره کابل می‌خواهد ترامپ باشد یا جو بایدن، اما باید جنگ آمریکا در افغانستان دوام پیدا کند و معضل چهل و چند ساله کشور دیگر هم طول بکشد. هرچه طالبان می‌خواهند ترامپ باشد یا جو بایدن، اما جنگ و اشغال افغانستان باید پایان یابد و به‌جای مداخله‌گری و زورگویی در امور افغانستان، افغان‌ها گذاشته شوند که سرنوشت خود را خودشان تعیین کنند.

د اسلامي حاکمیت هدف!

د اسلامي هیواد تعریف او شرایط

ابوظهیر شمس

د ټولنې اجتماعي، اقتصادي او سیاسي کره وړه؛ بل اسلام دا غواړي چې د انسانانو دیني، اخلاقي، اعتقادي او ټولنیز معاملات دي په یو بل پورې تړلي وي او هم د دیني و دنیاوي چارو ویش له امکان څخه بیرون بولي، د دین و سیاست یوځایوالی او امتزاج خپله ځانګړتیا ګڼي.

بله دپام وړ نکته داده چې د اسلام مخاطب تنها فرد ندی، بلکې له وګړو څخه جوړه ډله یا اجتماع یې هم مخاطب ده، له کومې نه چې موږ په "ټولنه" تعبیر کوو، یعنې اسلام له ټولنیز ماحول سره د فرد په یوځای کیدو ټینګار لري، د دې لپاره د فرد د روحاني او دیني روزني ترڅنګ د

رازو اصلي موضوع ته، هغه دا چې دامت ثقه وو او با اعتمادہ علماوو د اسلامي مملکت په اصولو او مبادیو د عالمانه بحثونو لیکلو په ضمن کې د دین و سیاست ترمنځ د تفریق اوبیلتون مفکورې په کلکه تردید کړی دی او د دین و سیاست ترمنځ یې شریک امتزاج په دلایلو سره ثابت او توضیح کړی دی، یا پر بل سپیناوي داسلامي شریعت لارښوونو ته په کتو اسلام او سیاست دیوبل سره لازم وملزوم او یو بل څخه نه جلا کیدونکي دي، یعنې زموږ شریعت، په دوه جلا، جلا اقلیمونو کې د "اسلا و سیاست" ویشلو پرځای د دواړو ترمنځ د وحدت او امتزاج علمبردار دی، ددې لپاره مسلمانانو څخه دیو متعین، حاکم سیاسي هیئت جوړولو غوښتنه کوي، با اعتمادہ محقق علامه "اسد صیب" دیادي نکتې په اثبات کې لاندېنی استدلال کړی :

عظیم الشان قرآن دخپل پیغام پیل له دې اساسي مفکورې څخه کړی دی چې د "بشري ژوند ټول اړخونه دالهي وحي تابع دي او یو خپل اخلاقي قدر و قیمت لري" دغه وجه ده چې اسلام ځان ترروحاني لارښوونو او اخلاقي ارشاداتو محدود نه بولي، بلکې دبشریت له گردو کړو، وړو څخه بحث کوي، که هغه د فرد انفرادي کره وړه دي او که

افرادو خپلمنځي اړيکو ټينګول او په سمه لار دهغوی رهبري کول اود فساد نه د ژغورلو لپاره يې څرګندې لارښوونې، احکام او قوانين را ليرلي دي، د عظيم الشان قرآن له مخې: د اسلام "حنيف دين" هدف تنها د ټولنې د وګړو لپاره اخلاقي طرز العمل ښودل ندي، بلکې د هغوی د اجتماعي ژوند لپاره هغوی ته د مثالي عدل و انصاف نمونه يا اسوه حسنه هم ور ښيي، د افرادو عملي اجتماعي اړيکي په داسې ډول تنظيمول غواړي، چې هرفرد دخپل شخصيت جوړولو لپاره دکمو ستونزو او مشکلاتو سره مخ شي او په باب يې هغه د ګڼو اسانتياوو څخه برخمن اووسي، اسلام د دغسې يوې ټولنې د جوړولو داعي دی چې د افرادو دروځاني او اخلاقي ترقۍ، د ذهني او فکري ودې لپاره د مناسب ماحول برابرولو ترڅنګ هرفرد ته د جسماني او مادي اړتياوو د تکميل تضمين هم ورکړي څو په ټولنه کې ټول وګړي يا افراد په ډاډمنه او دخوښيو په فضا کې داسلامي ژوند کولو فرصت ولري.

د دې مقاصدو دلاسته راوړلو په غرض اسلام خپلو منونکو ته په نظم کې دخپلو ځانو نو د ځايو لولپاره يو معين اجتماعي نظام تشکيلول غواړي، يا په بل تعبير اسلام يوځانګړی ټولنيز، اقتصادي، حقوقي اوسياسي نظام تجويزوي، او د هغه لپاره مسلمانانو څخه د دينياتو او اخلاقياتو د ګډ تصور په دايره کې ديو متعين سياسي طرز العمل غوره کولو غوښتنه کوي، دسياسي امت د تشکيل وتنظيم لپاره په عملي لاثحي سربيره د انفرادي حقوقو و فرايضو او د اجتماعي مسئوليتونو د سرته رسولو په اړه يوه جامعه خاکه يانڅچه هم وړاندې کوي.

دې لړ کې علماء در رسول الله صلى الله عليه وسلم په "اسوه حسنه" استدلال يا استشهاد کوي، او ښکاره ده چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د نبوت په ۲۳ کلنه دوره کې يواځي دافردو په اخلاقي او روحاني تربيت اکتفا ونکړه، بلکې هغوی ته يې د اجتماعي ژوند تيرولو په اړه هم د «ترتيب وتنظيم» يوه غوره نقشه ورکړه، رسول الله صلى الله عليه وسلم يواځي د افرادو په ديني او اخلاقي پالنه بسيا ونکړه

بلکې ديو عادلانه او منصفانه ټولنې رامنځته کولو په پار يې مکمل دستور هم ورکړی دی

د علماوو په نظر داسلامي حکومت په تشکيل کې پخپله داسلامي قوانينو او احکامو ديوې لويې برخې «هغه چې د اجتماعي ژوند تيرولو پورې اړه لري» عملي اجراء او نفاذ په هغه صورت کې مؤثر او [ممکن العمل گرځيدای شي] چې کله عملاً ډير خلک متحد او يو شي او هغوی په ګډه اجتماعي کوښښونه وکړي؛ ديو فرد نيت که هرڅومره نیک وي، خو هغه خپل شخصي ژوند تر هغه پورې په سهي معنی اسلامي قالب کې نشي- ځايولی څو چې د هغه شاوخوا ټولنه عملاً په اجتماعي معاملاتو کې د "اسلامي آسوي" د پيروي کولو ګډ عهد ونکړي.

نو اړتيا ده چې اجتماعي حالات رامنځته او پرځای وساتل شي څو وګړي له يوبل سره په هم آهنگۍ کې په ازادۍ حریت، عزت او وقار سره ژوند تيرکړای شي

هو! په هره ټولنه کې ديو فرد يا د څو تنو لخوا بغاوت يا سرغړونې ټولنيز نظام درهم برهم کولی شي، د ياغي عناصرو موجوديت د خلکو

لپاره د یوې مثالي ټولنې دننه هم ژوند مشکل گرځوي، نو د علماوو په قول: دا خبره ضروري ده چې یو سیاسي ځواک د ملت له لوري د قانون د نفاذ په وړاندې د سرغړونو او بغاوتونو د مخنیوي مسؤلیت په غاړه واخلي او هغه دا اجتماعي معاملاتو په اړه د یوې منظمې سیاسي ادارې یعنې حکومت چې د «امرو نهی او قانون د نفاذ» اومره واک هم ولري، یعنې د حقیقي اسلامي ژوند د ترتیب و تنظیم لپاره د اسلامي حکومت جوړیدل د ضروري شرط حیثیت لري.

د اسلامي لارښوونې له مخې: د اسلامي حکومت جوړیدل محض سیاسي ضرورت نه، بلکې دیني او شرعي وجیه هم ده، زکه چې د اسلامي ټولنې د بې شمېره مصالحو د تکمیل نه علاوه د اسلامي شریعت د ګڼو قوانینو، احکامو د اجراء او نفاذ انحصار هم په حکومت پورې موقوف دی، په دې وجه د اسلامي واکمنۍ یا حکومت رامنځته کول د امت اجتماعي نصب العین او اخلاقي مسؤلیت هم بلل کېږي.

د اسلامي هیواد تعریف، شرایط او مقاصد یې:

پوښتنه داده چې به دا څنګه معلومېږي چې یو هیواد واقعاً اسلامي هیواد ګرځیدو په معیار پوره دی؟ یعنې د اسلامي هیواد تعریف او دهغه غوښتنې څه دي؟ یا په نورو الفاظو هغه لازمي شرایط او مقاصد څه دي چې دهغو په پوره کولو یا ترلاسه کولو سره یو هیواد ته په حقیقي معنی اسلامي... ویل کیدای شي؟ ایا هغه هیواد چې دوګړو دروند اکثریت یې مسلمانان جوړوي او د سیاسي واک واګې یې هم د مسلمانانو په لاس کې وي، له سیاسي پلوه ازادي او خپلواکې هم ولري، نو ایا په دې سره هغه یو حقیقي اسلامي هیواد ګڼل کیدای شي؟

د اسلامي فقهاوو او علماوو علمي اوفقهې تصریحاتو ته په کتو سره عرض دادی چې د اسلامي هیواد لپاره فقهاوو د «دارالاسلام» اصطلاح کارولې ده، د امت په ایمه وو کې دا اصطلاح ترټولو مخکې حضرت امام ابو حنیفه رحمه الله او بیا نورو ایمه وو کارولې ده، ټولو د «دارالاسلام» شرایط او مقررات په ښه «شرح و بسط» سره بیان کړي دي، د اسلامي فقهاوو په اند: «دارالاسلام» هغې سیمې یا هیوادته ویل کېږي چېرته چې:

۱- مسلمانان ازاد، او په ډاډ سره میشت وي، او هلته هغوی په اسلامي احکامو باندې د عمل کولو لپاره بشپړه ازادي شتون ولري او اسلامي شعار په ښکاره قایم او خوندي وي.

۲- هغه سیمه یا هیواد چې پکې اسلامي نظریه سرلوړې او برترې ولري.

۳- هغه سیمه یا هیواد چې په سیاسي لحاظ مسلمانان پکې ازاد او خپلواک حیثیت ولري.

لیکن پېښه داده چې د لومړي نړیوال جنگ وروسته داغیارو په لاس د «اسلامي خلافت» په ړنګیدو سره ټوله اسلامي جغرافیه یا په نورو الفاظو ټول اسلامي هیوادونه پر قومیتونو او ملت پالنو وویشل شول، چې د شک پرته په دې سره اسلامي نړۍ د یو نوي ډول حالت او وضعیت سره مخ شوه، د کوم له امله چې نن سبا د ډیرو لره د «دارالاسلام، دارالحرب او دارالصلح» اصطلاحات یا حدود د موجوده زمکنيو واقعیتونو سره اجنبي بریښي، زکه چې په اکثریت اسلامي هیوادونو کې سیکولر (لادین) رژیمونه واکمن دي، د «دارالاسلام» ځای اوس دریاست، مملکت یا

دولت [الدولة (state)] اصطلاحاتو نیولی دی، هو! د دې صورت یا حالت په رامنځته کیدو سره علماوو هم داسلامي هیواد لپاره د جلا او ممیز کونکي تعریف ضرورت محسوس کړی، هغوی داسلام، سیاست و حکومت ترمنځ شته ربط د واضح کولو وروسته داسلامي هیواد لپاره یو نوی تعریف هم وضع کړی دی لکه په اړه یې نامتو اسلامي څېړونکي شخصیت محمد اسد صیب لیکلي:

A truly islamic state – that is a state bascd (in distinction from all other existing political groupmnts)

۱— یواځي هغه هیواد اسلامي بلل کیدای شي، چې هغه د نسل، منطقي، ژبې، او ملت پالنې پر ځای د ژواندانه لپاره د قران وسنت په وړاندې کړې نظر یې ولاړوي.

۲— هغه هیواد ته اسلامي ویل کیدای شي په کوم کې چې دقرآن و سنت احکام د ملت په اجتماعي ژوند کې جاري او نافذ وي.

۳— هغه هیواد ته اسلامي ویل کیدای دکوم هیواد په اساسي قانون کې چې دقران وسنت سیاسي اصول او مبایدي په پوره توگه ځای ولري.

د دې تعریف له مخې: هیڅ هیواد محض په دې "اسلامي هیواد" نشی کیدای چې هلته د مسلمانانو دروند اکثریت میشت وي، حتی که دیو هیواد ټول وگړي هم مسلمانان وو، خو چې هغه د یادو درې شرایطو په ټول پوره نه وو، اسلامي نشي- بلل کیدای، زکه د حقیقي اسلامي هیواد کیدو لپاره چې دکومو شرایطو پوره کولو غوښتنه کیدای شي هغه داده چې د واکمنۍ سند به یې دقران وسنت نه ترلاسه کړی وي، او هم به پکې دقران وسنت د احکامو نفاذ علني او څرگندوي.

۱— یعنې په هغه هیواد کې به اسلامي شریعت د "اعلی قانون" په توگه شتون لري او دهیواد لپاره دنویو قوانینو تدوین به د هغه پر اساس کېږي، هیڅ قانون به دهغه «اعلی قانون» د الفاظو او روح سره منافي نشي جوړیدای، شریعت سره متصادم قوانین او اجرائیوي احکام به قطعاً صدور نلري، منسوخ او مسترد به گڼل کېږي.

۲— د هغه دسیاسي واک چارو واگې به دیو مسلمان فرد په لاس کې وي، په بل تعبیر یعنې یواځي مسلمان به هلته د مشر غوره کیدو و اهلیت لري.

۳— دصحيح اسلامي هیواد یا رست داساسي قانون یا دستور یوه "مابه الامتیاز نکته" داده چې دهیواد دنظم ونسق چارې به په شورايت سره پرمخ وړل کېږي، داسلامي حکومت تشکیل به دعامو وگړو خوښې اوراضایت ته په کتو سره صورت نیسي، یعنې اسلامي شریعت د حکومت جوړولو په برخه کې دعامو خلکو د رضایت په اخیستو ټینگارلري که یوڅوک دعامو رعایاوو له رضایت ترلاسه کولو پرته په جبر سره واک ته ورسې او په ظلم او وحشت سره دخپل واک بنسټونو په قوي کولو لاس پورې کړي اودخپلې خوښې قوانین پلي کړي دغسې هیواد ته اسلامي.... نشي ویل کېدای.

۴— په اسلامي هیواد واکمن به په حقوقي، اوسیاسي چوکاټ کې عدل و انصاف پلي کولو داعیان وي

۵- هغه هیواد کې به رسماً

کومه شاهي او مراعات
لرونکې کورنۍ یا ډله
وجود نلري.

۶- په هغه

هیواد کې به هیڅ یوه
محرومه ډله یا
کورنۍ شتون نلري.

دمدینې منورې د

اسلامي حکومت خصایصو
اوصفتو ته په کتو علماوو لیکلي:

د «اسلامي هیواد» او د «مسلمانانو د هیواد» ترمنځ توپیر او امتیاز دادی: هلته چې د مسلمانانو اکثریت وي او واک هم دیو مسلمان په لاس کې وي، لیکن اساسي قانون یې داسلامي اساسي قانون خلاف وي، ورته د «مسلمانانو هیواد» ویل کېدای شي خو «اسلامي هیواد» نه؛ همدا وجه وه چې دراشده خلافت وروسته، دبنو امیه، بنو عباس او په نورو خلافتونو نوکې سربیره پر دې چې په ټولوکې اسلامي قوانین، حدود او تعزیرات پلي وو، خو بیا هم هغه د راشده خلافت پشان د «منهاج النبوة» نمونه یا مثال نشي. گڼل کېږي، ولې چې په هغوکې د یادو اسلامي احکامو په نفاذ سربیره دملوکیت او شاهي نظام عنصر- هم غالب و، دا باید په ښکاره ووايو چې څنگه په اسلام کې دغربي دیمکراسۍ لپاره گنجایش نشته، هغسې ملوکیت یا شاهي رژیم هم ځای نلري، شخصي امپراطوري هغسې داسلامي نظام داصولو او مبادیو سره تصادم لري لکه غربي دیمکراسي یې چې ورسره لري.

نود صحیح اسلامي هیواد نمونه درسول الله صلی الله علیه وسلم نیکمرغه دوره او بیا دهغې وروسته دراشدینو خلفاوو مبارکه دوره ده، او چې هرکله موږ داسلامي نظام او داسلامي حاکمیت خبره کوو، نو معیار او اسوه حسنه به مو «نبوي ریاست» او «راشده خلافت» وي،

کوم چې دنسل، ژبې، وطن او ملت پالنې په اساس نه و جوړ، بلکې د عقیدې په اساس جوړ و، ټولو وگړو ته پکې دنسل، ژبې اورنگ د توپیر پرته برابر حقوق حاصل و، هغه کې موږ ته کومه مراعات لرونکې، دیني اوسياسي ډله په نظر نه رازي،

تردې چې پخپله درسول الله صلی الله علیه وسلم «آل و اولاد او کورنۍ» لپاره هم څه ځانگړي مراعات مخصوص نه وو، په هغه واکمنۍ کې د قانون پر وړاندې د واکمنو او عامو خلکو حقوق او مسئولیتونه مساوي وو، داقتصادي فرصتونو مندلو او د حقوقي فرایضو د اداء کولو په لړکې د ټولو وگړو حیثیت برابر و، لنډه داچې راشده خلافت په ټول پوره اسلامي واکمنۍ وه، په هغه کې دقران وسنت لارښوونو په پوره او سمه توگه ظهور کړی و، چې ټول تفصیلات بیانول یې بحث اوږدوي هو! بیشکه د راشده خلافت وروسته خلافتونو یا نظامونوکې هغومره لوړو معیارونو، تقوا، جامع و مانع صلاحیتونو اوخصایصو شتون نه لاره.

بله نځته داده هغه دوستان چې داسلامي نظام لپاره د اسلامي واکمنۍ جوړېدو لپاره مبارزه کوي، پر هغوی باندې لازمي او ضروري ده چې د «الهي حاکميت على منهاج النبوة» د ټولو تضميناتو سره جوړولو هوډ ولري زکه يوازي هغه واکمني اسلامي بلل کېږي چې هغه له هر څه وړاندې پر ځان الهي حاکميت تسليم کړي، د خدای تعالی او د هغه د «رسول الله صلى الله عليه وسلم» شريعت د هيواد د ټولو قوانينود لومړي مأخذ په توګه منلو سره د «حدود الله» دننه اجرآتو کولو ته ژمنتيا ولري.

اوهم د واکمنۍ اصل غايت او غرض به د خدای تعالی د احکامو اجراء او دهغه د رضا سره سم د ټولو بديو او ناروا کړنو استیصال او دنيکیو او خیریه چارو ارتقاء وي.

اسلامي واکمني، هيڅکله «اعلی درجه» اقتدار ندی بلکې د خدای تعالی نیابت او د هغه لخوا امانت ده او د خلافت لغوي معنی ده «نایب - ځای ناستی»

داسلامي واکمنۍ مقصد:

په ټوله کې داسلامي حاکميت هدف عادلانه او صالحه ټولنه (امت) جوړول دي، چې د مسلمانو وګړو اخلاقي او روحاني ارتقاء او د هغوی د فطري صلاحيتونو د «نشو نمو» لپاره مُمیده او معاونه وګرځي، د علماوو په اند: حقيقت کې داسلامي حاکميت جوړول «مقصود بالذات» ندی، بلکې د عادلانه ټولنې، صالح نظام قيام او استحکام او دهغه د تحفظ و بقا پشان «اعلی و ارفع» مقاصد و د حصول وسیله ده، په دې وجه داسلامي حاکميت ديني، اخلاقي او اجتماعي ضرورت هم دی، دکومو اجتماعي مسؤليتونه سرته رسول چې قرآن و سنت دامت په ذمه لازم ګرځولي دي، حاکميت د هغو دسره رسولو مؤثره زریعه دی، نوپه دې توګه داسلامي حاکميت په اساسي مقاصدو، وظایفو او وجایبو کې داده چې په هيواد او ټولنه کې د شرعي احکامو اجراء او نفاذ ته به لومړيتوب ورکوي، دکومو په زریعه چې اسلامي امت دخپل وجود هدف ته رسیدای شي، دهمدې لپاره اسلام خپلو پیروانو ته

دروحاني او اخلاقي اصلاح دتکمیل لپاره کوم اخلاقي چاپیریال برابرول غواړي، د هغه لپاره داسلامي حاکميت وجود ضروري وسیله دی.

اسلامي حاکميت دا مسؤليت هم لري چې دمسلمانانو خپلمنځي اتحاد او تعاون کولو لپاره به اسانتیاوې برابرې وي، څو اسلامي ټولنه (مسلمان ملت) د روحاني او اخلاقي پلوه ارتقاء ومومي او وګړي به یې د مساوات، عدل و انصاف داعین د حق او خیر ملاتړي او د باطل و شر په خلاف مجاهدین وي یعنې داسلامي واکمنۍ جوړولو څخه غرض دیوې داسې ټولنه ارتقاء ده چې په سبب یې دزمکې له مخ نه دظلم و تعدی مخنیوي، دعدل و انصاف قیام او داجتماعي تعلیماتو رسولو ته لارې پرانیستل شي.

دامر بالمعروف او نهی عن المنکر قایمومول داسلامي ریاست د مشروعیت اساس دی او پرته یې داسلامي ریاست په نوم حکومت جواز یا مشروعیت له لاسه ورکوي.

نوریا

اسلامي بيرغ يې لوېدو ته پرېښود

کوچي

تللی وکین لاس یې هم دېرغ دفاع ته
خان تیار کړی و، مجاهد په چپ لاس
اسلامي بیرغ رپاند ساته ددې پرځای
چې دلاس کټ کېدو سره وروسته
لاړ شي همداسې مخکې روان و.

ددښمن توره په شجاع ځوان
دبل گوزار په تمه وه، دتورې په ور
رسېدو سره دمجاهد بل لاس هم کټ
شو مېرني ځوان بیا هم دخپل بې
ساري غیرت مظاهره وکړه بیرغ یې په
خپله سینه پورې کلک ونیو دمبارک
بدن نه یې وینه بهېدله خو ایماني
جذبې یې لا هم ژوندۍ وه او په ایماني
جذبې سره یې لادتورو مقابله کولای
شوه، کفري دښمن ته یې دخپل دین
سره دې کچې مینې تصویر په ښه
وضاحت سره ښود دخپل بدن اندامونه
یې بېل بېل دجگړې په ډگر کې
پرېښودل، خو اسلامي بیرغ ښکته
نه! بلکې اوچت رپېده.

په وروستي ځل ددښمن زورور
گوزار داسلامي بیرغ په نره دفاع
کونکي صحابي حضرت جعفر رضی الله
تعالی عنه شهید کړ هو حضرت جعفر
رضی الله عنه شهید شو، خودېې
شمېره رومي لښکرو په منځ کې یې
اسلامي بیرغ رپاند وساته .

داسلام دسپېڅلي دین پیروانو په هر قرن کې دخپل مبارک دین دټولو
شعایرو نه په پوره مېړانې سره ساتنه کړې ده دتورو په گوزارونو، سختو بې
وزلیو او هررنګه جنگي تکلیفونو کې دداسې قربانیو بې دریغه حیرانو کې
غیرتي کیسې دخپلو صحابه کرامو رضوان الله اجمعین څخه راپاتې دي چې
تراوسه یې چا بېلګه نه ده موندلې.

دموټه په غزا کې په چابک اس سپور زلمي پخپل ښي لاس سپېڅلی
محمدي بیرغ نیولی و، اس یې دتورو په گوزارونو، دجنگي لښکرو په هجوم
کې قدم نشو مخکې کولای دلښکر ټول مجاهدین دېرغ دلدلو په وجه په
پوره جوش اوجذبه جنگېدل.

ځکه محمدي بیرغ لا رپاند و، مجاهدینو خان شته اوډاډمن
احساساوه دجگړې توان یې خان کې لید ځکه چې دېرغ اوچتوالی په دې
مانا و چې مونږ دضعف نه! دقوت په حال کې یو دښمن څپي شو دېې شمېره
رومي لښکرو په وړاندې خپلو اسلامي شعایرو نه دفاع کولای شو، ددې غزا
په اس سپور اتل درومیانو له وېرې خپل محمدي بیرغ ته شاه نه کړه پرې
یې ښود چې رومیان یې په غورځېدو خوشحال شي .

داچې داځوان مجاهد دخپل اسلامي بیرغ دساتلو کلک هوډ کړی و،
نوددې پرځای چې خپل اس دمنډې لپاره تیار کړي، بلمقابل یې له اس نه په
ښکته کېدو خپل اس په توره وواهه دمخکې تګ په تکل کې و ځان لپاره یې
دمخکې تللو لار کتله اوخپل محمدي بیرغ یې اوچت ساتلی و.

دخپلې وینې په (نذرانی) سره تیار و چې بیرغ لوړ ورپوي دخپل
اسلامي لښکروینه دېرغ په اوچتوالي سره په جوش جذبې کې وساتي، خو
داسلام دښمنانو دامجاهد په نظر کې نیولی و، هڅه یې وه بیرغ لوړ
ساتونکی سرتېری ختم شي (ځکه پخوانو جنگونو کې به چې ترکله هم دکوم
ټولي اولښکر بېراغ دجگړې په ډگر کې لوړ و نو هغو به په پوره ډاډ سره جگړه
کوله ځکه چې دېراغ په لېدلو یې دبریا احساس کاوه)

ددښمن یوتن د دغه باعزمته مجاهد په لاس گوزار وکړ داسلامي
بیرغ د غورځېدو هڅه روانه وه مجاهد دتورې په تېز گوزار په ښي لاس
ولګېد کفارو ته خپله هڅه بریالی ښکاره شوه، خو داسې ونشول دمجاهد
لاس په ځمکه پرېوت ولې بیرغ په ځمکه نه! بلکې دمجاهد کیني لاس ته

د اتل شهيد شيخ القرآن مولوي نجم الدين "سالک" تقبله الله

ژوند او کارناموته لنډه کتنه!

زوکړه:

شهيد مولوي نجم الدين "سالک" تقبله الله د محترم ميا عظم الدين بابا صاحب زوی او د مرحوم شيخ گل شیر رحمه الله لمسی په قوم خواجه خیل چې په (۱۳۴۵هـ) ش کال چې له (۱۹۶۵) ميلادي کال سره سمون خوري دکابل ولايت د سروبي ولسوالۍ اړوند تور غرد خېر په سيمه کې په يوه دينداره او مجاهد پاله کورنۍ کې دې فاني نړۍ ته سترگې وغړولې.

د شهيد "سالک" تقبله الله پلار محترم ميا عظم الدين صيب چې په دين مټين شخص، يو ديندار، تقوادر، نیک خويه او د څلورو طريقو خليفه ده، نوموړی د خپل زوی د اسلامي علومو د تر سره کولو لپاره پوره پام او توجه وکړه.

قال الله تعالى:

مَنْ الْمُؤْمِنِينَ رَجُلًا صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿الْأَحْزَاب: ۲۳﴾.

د اسلام د مبارک دين له پيل سره سم د حق او باطل تر مينځ سترې معرکې ترسره شوې، چې تر ننه لا هم روانې دي، چې تر دې مهاله په لکونو اتلانو د غيرت او ميراني شملې لوري دي، د اعلاء کلمه الله بن يې په خپلو وينو خړوب او تازه ساتلې، د اسلام له حريم څخه يې په کلکه دفاع او ننگه کړې، د طاغوت ډلي يې تيت، پرک، نيست او نابودې کړې، له خپل سر او مال څخه تير شوي، خو کافر او مغرور غليم يې نه ده پرېښی چې خپل شوم هدف او موخې ته ورسېږي.

د دې اتلانو له جملې څخه يو هم شهيد شيخ الحديث مولوي نجم الدين "سالک" تقبله الله و، چې له خپل رب سره کړې وعده ريښتوني کړه!

نوموړی د ممبر او دستګر نه سترې کيدونکی مبارز او منل شوی عالم او مجاهد و.

راځئ يوه شيبه د دغه ميرني او نوميالي مجاهد په ژوند پېښو، کارنامو او شخصيتي ځانګړنو سره وغږېږو، او د ياد په تازه کولو يې د هجران تنده ماته کړو.

زده کړې او علمي ژوند يې:

د شوروي اشغال پرمهال له خپلې کورنۍ سره يو ځای خيبر پختونخوا ته هجرت وکړ، دغه مهال چې د هجرت او د جهاد دوره وه، نوموړی شهيد تازه زلمی و، د روسې يرغلگرو په خلاف پوره اخلاص او قوي عزم و سلوال جهاد ترسره کړ.

د شورويانو له ماتې سره سم شهيد مولوي نجم الدين "سالک" تقبله الله په ديني زده کړو پسې ملا وتړله، او خپله هم نوموړي له علم او جهاد سره ډيره مينه درلوده.

د متوسطې، ثانې او ثالثې درجې ديني زده کړې يې د پښتونخوا په مختلفو مدراسو کې تر وړې دورې پورې په پوره برياليتوب سره سرته ورسولې.

تر دې چې د احاديثو د دورې لپاره يې د اسلامي علومو په لويه او مشهوره مدرسه په دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک کې په ممتاز سند سره د دستار فضليت وياړ هم تر لاسه کړ.

له ديني زده کړو له فارغيدو سر سم نوموړی شهيد د تصوف په علم کې هم مخکې لاړ، او د څلورو طريقو مطلق خليفه وگرځيد.

نوموړي شهيد له دې وروسته د يو تکړه او وتلي استاذ په صفت په درس او تدريس پيل وکړ.

دهنگو په لختې باندې د افغان مهاجرينو په کيمپ کې يې مدرسه جوړه، او شاگرانو ته يې تدريس پيل او په خپل کلي کې يې سلگونه طالبان او شاگردان پيدا کړل.

نوموړي شهيد چې په اسلامي علومو کې يې په هر فن کې خورا ډير مهارت درلود، له دې څخه وروسته د سيمې اوسيدونکو د هنگو په مشهوره او لويه مدرسه مفتاح العلوم کې د درس او تدريس لپاره د يو تکړه او منل شوي استاذ په صفت مقرر کړ.

جهادي فعاليتونه يې:

کله چې په (۱۹۹۶) ميلادي کال په هيواد کې د طالبانو اسلامي او ملي تحريک د شر او فساد په وړاندې قيام وکړ، نو شهيد مولوي نجم

الدين "سالک" تقبله الله هم له هغو لومړنيو مجاهدينو څخه و، چې د اسلامي او ملي تحريک ننگه يې وکړه او ورسره ملگری شو، نوموړي له دې وروسته خپل ټول شاگردان او مريدان د اسلامي تحريک ليکو ته له ځان سره بوتلل.

نوموړي شهيد د کابل په سترو او تاريخي عملياتو کې له شهيد ملا بورجان تقبله الله سره څنگ په څنگ قرار درلود.

کله چې د ميزان په شپږمه د طالبانو په لاس کابل فتحه شو، نوموړي په دغه لويه فتحه کې پوره رول لاره، له دې څخه وروسته د اسلامي امارت له حکم سره سم د کابل ولايت د سروبي د ولسوالۍ لپاره د نظامي مشر تر څنگ د امرباالمعروف نهې عن المنکر د مشر په حيث هم مقرر شو.

دا چې نوموړی شهيد جيد عالم او د لوړو اخلاقو څښتن و، يو څه وخت بعد د اسلامي امارت له لوري په کابل کې د امرباالمعروف نهې عن المنکر په نظامي لوی رياست کې وټاکل شو.

خپله وظيفه يې په پوره ايماندارۍ او اخلاص مخته ته بيوله.

په امر پوره پام او توجه کیدله، دی وایي چې مولوي صاحب به مونږ ته همیش دا خبره کوله، چې په تلاشي او عملیاتو کې له پوره پام او احتیاط څخه کار اخلي، نوموړی شهید د هغو مخالفینو له مالونو، جایدانو سره پوره پام، احتیاط او ساتنه کوله چې له طالبانو سره په خونړیو جنگونو کې ښکیل وو.

لنډه داچې نوموړي د طالبانو داسلامي امارت د پینځه کلنې واکمنۍ په مهال خپل جهادي کردار په ډیر ښه شان سره ادا کړ.

د صلیبي یرغل په وړاندې:

کله چې په (۲۰۰۱) میلادي کال امریکه او متحدینو یې په افغانستان ستر تیری تر سره کړ، د اسلامي امارت له بشپړې عقب نشینۍ وروسته خپل کلي کور ته راستون شو، څه موده وروسته د

د شهید سالک صیب تقبله الله د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال په امارت کې وتلي او غښتلی مشران هم شاگردان درلودل، چې له جملې څخه یې یو هم ملا عبدالرازق رحمه الله او بل د ملا اختر محمد عثمانی رحمه الله په شان نومیالي کسان د نوموړی شاگردان وو، ملا عبدالرازق چې د طالبانود واکمنۍ په مهال د کورنیو چارو وزیر، او ملا اختر محمد عثمانی څوک چې د امارت د واکمنۍ په مهال د قندهار د قول اوردو اعلی قومندان و.

کله چې په کال (۱۹۹۸) میلادي کې په شمال کې د دوستمي ملیشو لخوا بغاوت او وحشت پیل شو. د اسلامي امارت نظامي زور او ځواک ټول د شمال خوا ته متوجه شو، له دې سره نوموړي شهید هم د اسلامي امارت له حکم سره سم د افغانستان د شمال په لور د یو اعلی او جگپوړی مشر په حیث له گڼ شمیر غازیانو او مجاهدو طالبانو سره د خپلو ملگرو پشمول په دغه کاروان کې ملگری او روان شو.

د کاپیسا ولایت په نجراږ او جبل سراج کې یې په لومړی خط کې قرار درلود، له نوموړی شهید سره په تشکیل کې زما تره الحاج ملا عبدالرازق نقشبندی صاحب هم ملگری و، هغه وایي مونږ که څه هم د جنگ په لومړۍ کرښه کې و، ویره او خوف راته نه احساس کیده، دا ځکه چې مولوي صیب راته د استقامت او حوصلې خبرې کولې زمونږ حوصله یې لوړه ساتلې وه، زما تره زیاتوي مونږ به چې کوم سیمه او علاقه فتحه کوله د عامو خلکو د سر او مال ته به مو د مولوي صاحب

اسلامي امارت د مجاهدينو صفونه او ليکې بيا له سره منظمې شوې او نوی جهادي بهير يې پيل کړ.

شهيد مولوي نجم الدين "سالک" تقبله الله لکه چې د طالبانو په اسلامي او ملي تحريک کې له سابقينو او اولينو څخه و.

همداسې د اشغال په وړاندې له لومړيو شپو يې خپل محدود ملگري (دسروبي په ولسوالۍ) کې بيا منظم او پر دښمن يې غلچکي بريدونه پيل کړل، چې لږ موده وروسته په زياتره سيمو لکه څپر، کولاله، سوروک، تيسنکې او د جگدلي په سيمه کې مجاهدينو خپل شتون ډاگيز کړ او پر دښمن يې دارام خوبونه وتښتول او په سيمه کې د مجاهدينو لخوا په دښمن د نوموړي شهيد د هبتي نوم او کارنامو په وجه سخت فشار او روب پروت و.

تر زندانه:

دا چې نوموړی اتل د دښمن تر سخت څار او تعقيب لاندې و، په (۲۰۱۲) ميلادي کال په (۶) مياشت کې له دوه تنو مجاهدينو سره د پکتيا ولايت په ځاخي اريوب ولسوالۍ سپينې شگې په سيمه کې د قوي جاسوسۍ په مټ د يو کمين په ترڅ کې هغه مهال ونیول شول، چې کله له سنگر څخه راستون او خپل کور ته روان وو.

له دې ځای څخه وروسته نوموړی د گردیز ملي امنيت وحشي صفته عسکرو او کار کوونکو ته وسپارل شو، هغوي ته يې د زندان او د تحقيق په مهال په لور مرال وويل چې طالب يم او د امريکايانو څخه د خپل وطن د خلاصون لپاره جهاد کوم او وژنم يې!

له دې څخه وروسته نوموړی کابل ته انتقال او ملي امنيت ته وسپارل شو، د هغوی له ډول، ډول وحشت، ظلمونو او شکنجو سره مخ شو، دا هر څه يې په ځان قبول کړل خو له خپل دريځ څخه تير نه شو، له دې څخه وروسته نوموړی د پل چرخي وحشي زندان ته انتقال شو، نوموړی شهيد د زندان په موده کې دننه په درس او تدريس پيل وکړ، گڼ تعداد کې شاگردانو ته ديني روزونه او ښونه ورکوله.

نوموړی ستر غازی د اسلامي امارت او عامو مجاهدينو او مسلمانانو په هلو ځلو او په بې دريغه مالي تاوان په (۲۰۱۳) ميلادي کال کې په (۸) مياشت کې له زندان څخه ازاد شو.

شهادت:

دا چې نوموړی شهيد له زندان څخه دمخه هم مريض و، زندان ته په تللو سره د نوموړی د علاج د نه کيدو په صورت کې يې مريض نور هم سيوا شوه او په ورته وخت کې په نوموړی ظلم، وحشت او شکنجې هم تر سره کيدلې، نو نوموړی يو کال په زندان کې تير کړ، د زندان مودې ډير کمزوری او د مرگ تر پولې رسولی وو.

نوموړی په کور کې يو څه وخت بعد سخت ناروغ شو، د اسلامي امارت د صحت کميسيون لخوا يې پوره علاج او تداوي کيدله، خو د نوموړي ناروغي مخ په زياتېدو وه، چې بالاخره يې په (۲۰۱۴) ميلادي کال د جنوري په لومړۍ نيټه د شهادت لور مقام تر لاسه او روح يې خپل حقيقي مالک ته وسپاره.

انا لله وانا اليه راجعون.

روح دې ښاد او يادونه دې تل تر تله پاتې وي.

د لندن او کرملین مانی هم کوم اسامه نړولې وې؟ چې په موږ یې یرغلونه ترسره کړل؟

جوړښت څخه نا خبره دي، دوی د افغانانو د میرانې، ننگونو او د غیرتونو د تاریخ بابونه دقیق نه دي لوستلي. او نه د نړیوالو له بې رحمه یرغلونو خبر دي، دوی باید د افغانستان تاریخ په دقیق ډول وگوري.

افغانستان چې شمال ته یې تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان، ختیځ او جنوب ته یې پاکستان، لویديځ ته یې ایران او شمال ختیځ ته یې د چین هیواد پروت دی.

له همدې امله خو افغانستان د آسیا زړه بلل کېږي؛ او همدا شان افغانستان د اسیايي هیوادونو لپاره د بام حیثیت لري، له دې ځای څخه چین، روسیه، ایران، پاکستان او نور خواوشا هیوادونه ښه څارل کېږي.

افغانستان په تیرو وختونو کې د ورېښمو د تجارت یوه لویه لاره وه، له همدې امله د نړۍ هر زېر ځواک غوښتل چې دا څلور لارې ونیسي. او د ورېښمو کاروانونه لوټ کړي.

بل د افغانستان غرونه او هواري لویې زیرمې او ذخیرې لري، هر اشغالگر یې د نیولو هڅې کړي، ترڅو خپل اقتصاد ورباندې پیاوړی کړي، او له خپل سیال سره سیالي پرې وکړي خو بريالي شوي نه دي او دا ارمان یې گور ته وړی.

زموږ د اولس اکثریت خلک او ډیری افغانان په دې عقیده دي، که چېرې په هیواد کې د طالبانو اسلامي او ملي تحریک نه وای رامنځ ته شوی امریکه به دلته ولې راتله، او زیات شمیر خو لا په دې نظریه دي، چې که اسامه یې ورسپارلی وای، امریکه به یرغل نه ترسره کاوه. زه دغو کسانو ته دا وایم؛ چې چنگیز، گورگین، انگریز او شوروي اتحاد ته موږ کوم زیان رسولی و، چې پر موږ یې تجاوز او یرغلونه ترسره کړل؟

او دلته یې په ملینونو افغانان ووژل، آیا د دوی په مانیو هم کوم اسامه یا کوم افغان حمله کړې وه؟ چې دلته یې داسې وحشتونه او ظلمونه وکړل چې تاریخ ورڅخه شرمېږي.

خبره د نیویارک د برجونو او اسامه نه ده، خبره دلته صرف د اسلام، ایمان او افغانستان ده، افغانان په دین مین خلک دي، هغوی تل په خپل هیواد کې د یو خپلواکه اسلامي نظام او د خلافت جوړولو هڅې کړې، خو په هر دور کې کفارو د چل او فریب له لارې دلته یو خپلواکه اسلامي او ملي نظام نړولی او افغانستان یې اشغال کړی، هغه څوک دا خبره کوي، چې هغوي له خپل تاریخ، ملي ارزښتونو او د افغانستان له جغرافیایي

دلته هر آمپراتور خپل بخت ازمويلي!

کله دلته د چنگيز په نوم يرغلگرو حملې کړي، او کله هم انگرېزانو او د شوروي په نوم يرغلگرو دلته وحشتونه ترسره کړي، چې اوس دا دی د امريکه تر وحشي يرغل لاندې دی.

کله چې مقدوني سکندر ټوله نړۍ اشغالوي! خو چې په افغانستان خپل د غرور قدم ږدي! دلته يې هادونه ماتېږي.

چنگيز په ټوله نړۍ کې وحشتونه ترسره کړل، د مسلمانانو واکمنۍ يې ونړولې، هيوادونه يې اشغال کړل، خو کله چې د افغانستان ته داشغال په اراده خپل لښکر راوړي!

د مقدوني سکندر قوت ته په پام سره گوري، چې هغه دلته ناکام شوي، خپل لښکر يو په دوه چنده کوي.

او په افغانستان يرغل تر سره کوي، په داسې حال کې چې افغانانو ورته هيڅ زيان نه و رسولی!

افغانان يې په وړاندې په ميرانه درېږي، او دلته د چنگيز ورمير ورماتوي، او ټوله نړۍ يې له شره خلاصېږي.

د گورگين له لښکرو چې گرده نړۍ ترينه په ويره کې وه، په افغانستان يې بريد ترسره کړ، گورگين خپل ځان د لوی قندهار حاکم اعلانوي، افغانان يې اشغال او وحشت نه شي زغملی، او په وړاندې يې د جنگ ډگر ته راوځي، گورگين هم دلته خپل سر بایلي، او لښکر يې تس نس کېږي.

له دې وروسته انگرېزان په گرده نړۍ خپل واک ټينگوي، په افغانستان يې له جرمه درې ستر وحشي- يرغلونه ترسره کوي، او په ورته وخت کې انگرېزان د مقدوني سکندر، او د چنگيز لښکرو ته پام سره خپل

لښکر لس چنده کوي، چې د افغانانو په وړاندې ماتې ونه خوري.

خو افغانستان ورته اور غور ځوونکی غر ثابت شو، او د عروج لمر يې د قطبي خراسان د زوال پر افق ولويد.

له دې وروسته روس د نړۍ آمپراتور گرځي، سيمې او ملکونه لاندې کوي، او بلا اخره په افغانستان يې قانونه او بې رحمه تجاوز تر سره کوي، په عين حال کې روسان د انگرېزانو نظامي قوت ته په پام سره خپل لښکر او نور نظامي تجهيزات له انگرېزانو څو چنده زياتوي، او د افغانستان پر امپراتور کشفه اقليم رانازلېږي، په داسې حال کې چې هيڅ يو اسامه يا کوم افغان د کرمليين ماني نه ده نړولې!

افغان مسلمان اولس په داسې حال کې د شوروي له يرغل سره مخ شو، چې لا يې د انگرېزانو له يرغلونو د ارام ساه نه وه اخيستې. او په بې د فاع او مظلومو افغانانو يې ستر تيري تر سره کړ.

خو د دې خاورې پر خپلواکۍ مټين ولس يې د زبردارو ټانگونو مخ ته په تشو لاسونو راووتل، او په کلک عزم يې د دې نړۍ خور زبرځواک غاښونه ورمات کړل، د بونيم ميلون شهيدانو په ورکولو سره يې کفري يرغلگر مات او خپل استقلال يې خوندي کړ! او جماهير شوروي اتحاد يې په روسيه بدل کړ.

له دې وروسته په نړۍ کې امريکه خپل فرعونيت اعلانوي، ځان د نړۍ آمپراتور معرفي کوي، په جاپان اتومي بريدونه تر سره کوي او د يو شمير نور ملکونو په څير يې اشغالوي؛ ټوله اسلامي او غير اسلامي نړۍ ورته له ويرې سلامي کوي.

او بلاخره په افغانستان د يولسم سپتمبر د پېښو په پلمه بې قانونه يرغل راوړي، په عين حال کې امريکه د

شوروي اتحاد، او انگریزانو ماتې ته په پام سره په افغانستان کې گوري!

دا ځل دا امپراتور د ځان د قوت لپاره لپاره ټوله نړۍ په افغانستان دیرغل لپاره چمتو کوي!

افغانان په داسې مهال له صلیبي یرغل سره مخ شول، چې لا یې د شوروي له یرغل او کړاونو د ارام ساه نه وه اخیستې.

خو دا ځل په افغانستان د تاریخ تر ټولو ستر یرغل ترسره شو، د نړۍ (۴۸) ملکونو چې په سر کې یې امریکه وه په افغانستان هجوم راوړ.

زمونږ اسلامي نظام یې ړنگ کړ، زموږ خپلواکي یې سلب او زموږ د ځمکې او د فضا اختیارات یې په خپل لاس کې واخیستل.

د دې عصر گوداگانو اشرف غني، حامد کرزي او نورو کټ مټ د شاه شجاع او بېرک کارمل په څیر د اشغالگرو اړخ ونیوه!

خو د غیرتي اولس زړورو بچیانو مجاهدو طالبانو، علماکرامو او نورو عامو مجاهدینو د خپلو مجاهدو اسلحو په شان د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله تعالی په مشرۍ د کافرو اشغالگرو په ضد جهاد بیرغ پورته کړ!

او په یرغلگرو یې دهیواد په لږ او بر کې فیدائي، تعرضي، چریکي او څپونکي بریدونه پیل کړل.

خپل سرونه یې د في سیل الله په لار کې قرباني کړل، او دا دې نولس کاله په خپله جهادي مبارزه د فولاد په شان محکم پاتې شول.

او بلا اخره دغه یرغلگر هم د افغانانو د باعزمه جهاد په وړاندې سلامي او سرتیبي شول!

دوخت ستر فرعون دغرور له تخته راگوزار شو او اوس یې جنگ بندی زاری شروع کړي.

دغې مغرورې امریکه هم د انگریز او شوروي په شان د افغانانو استقلال په رسمیت وپېژانده!

او د (۱۳۹۸) هجري شمسي کال د کب په لسمې یې د قطر هیواد په دوحه کې دسلگونو هیوادونو په حضور کې خپله ماتې ومنله، او د ټولو عسکرو د ویستلو فیصله یې وکړه.

که موږ اسامه ورسپارلی هم وای

امریکه به دا یرغل تر سره کاوه!

خبره د اسامه او نیویارک د برجونو نه ده،

هغوی ته زموږ اسلامي امارت دمنلو وړ نه و!

هو بې له شکه دوی دلته په یرغل راتله همداسې مناسب وخت کې، دوی د نیویارک له حملو استفاده وکړه!

صلیبیان په اسلامي دولتو کې د حکومتونو ضد نه دي، بلکې په ماهیت کې د اسلامي اصولو ضد دي.

دطالبانو اسلامي امارت داسې امارت و چې د خلافت بڼه یې غوره کړې وه.

نو دوی هیڅکله هم دمسلمانانو دا ډول اسلامي نظام نه شي زغملی.

دوی دا یرغل اخر هم تر سره کاوه، د نیورک له حملو دوه کاله مخکې ولې امریکه په طالبانو نړیوال بندیزونه ولگول.

امریکه به تر څو موږ او گردې اسلامي نړۍ ته د کبر او غرور خبرې کولې!

خو ښه شوه چې امریکه دلته راغله او غرور یې مات شو.....

پای

جنگي جنايتونه (سپټمبر)

سيد سعيد

عسکرو د هاوان په ډزو کې پنځه تنه ماشومان شهيدان شوي او دوې ښځې ژوبلې شوې دي.

د سپټمبر په ۵مه د فارياب ولايت د المار ولسوالۍ په بخاري قلعه سيمه کې حکومتي الوتکو په جامع مسجد او گڼو کورونو باندې بمبار کړی، په دغه بمبار کې دوې ښځې او لس تنه ماشومان ژوبل شوي، مسجد شهيد شوی، د ملکي خلکو شپږ کورونه او يو دارالحفاظ وران شوي دي.

د سپټمبر په ۶مه د هرات ولايت د کشک کهنې ولسوالۍ د زاړه بازار په سيمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې يو ماشوم شهيد شوی او يوه ميرمن ټپي شوې ده.

د سپټمبر په ۷مه د هلمند ولايت د گرشک ولسوالۍ د سيدانو په سيمه کې د حکومتي ځواکونو د توپچي په ډزو کې يو ماشوم شهيد او بل ژوبل شوی دی.

د سپټمبر په ۷مه د کندز ولايت د دشت ارچي ولسوالۍ د کمال په کلي باندې داخلي عسکرو هاوانونه توغولي، چې له امله يې د يوې ښځې په گډون څلور تنه ولسي وگړي شهيد شوي دي.

د ۲۰۲۰ز، کال د سپټمبر د مياشتې په لومړۍ نيټه د فارياب ولايت د جمعه بازار ولسوالۍ د کوسه قلعه او نوده په سيمو کې حکومتي الوتکو بمبار کړی، په دغه بمبار کې دوه مسجدونه او د ولسي- وگړو کورونه وران شوي دي.

د سپټمبر په لومړۍ نيټه حکومتي عسکرو د بلخ ولايت د خاص بلخ ولسوالۍ د علم خېلو څلورلارې مسجد په بلووزونو شهيد کړی دی.

د سپټمبر په لومړۍ نيټه د تخار ولايت د نمک اب ولسوالۍ په مربوطاتو داخلي عسکرو يوه ميرمن شهیده کړې ده .

د سپټمبر په لومړۍ نيټه د بادغيس ولايت د سنگ آتش ولسوالۍ د لودينانو کلي کې داخلي عسکرو يوه ميرمن شهيد کړې ده .

د سپټمبر په ۴مه د کاپيسا ولايت د نجرا ب ولسوالۍ د مومن خيلو په کلي کې د حکومتي عسکرو د هاوانونو د ویشتلو له امله يوه ماشومه شهیده شوې او درې تنه ژوبل شوي دي.

د سپټمبر په ۵مه د ننگرهار ولايت د شيرزادو ولسوالۍ د کديخيلو ملايانو قلعه سيمه کې د حکومتي

د سپټمبر په ۹ مه د کندهار ولايت د شاوليکوټ ولسوالۍ د شاجوی په سيمه کې داخلي عسکرو يو ملکي وگړی شهيد کړی دی.

د سپټمبر په ۱۲ مه د جوزجان ولايت د منگجیک ولسوالۍ له مرکز څخه په توغول شوي ميزايل يو ملکي وگړی شهيد شوی دی.

د سپټمبر په ۱۲ مه د بغلان ولايت د نهرين ولسوالۍ د ارباب خيلو او د دهمرده په سيمو کې حکومتی الوتکو د ملکي وگړو د استوگنې پر سيمو بمبار کړی، په دغه بمبار کې يوولس تنه ولسي- وگړي ټپيان شوي او خلکو ته پراخ مالي تاوان رسيدلی دی.

د سپټمبر په ۱۲ مه د لوگر ولايت مرکز اړوند پياړوخیلو کلي کې د يرغلگرو په ډرون حمله کې يو مسجد زيانمن شوی او دوه ولسي وگړي شهيدان شوي او اته تنه نور ژوبل شوي دي.

د سپټمبر په ۱۳ مه د غور ولايت د دولتيار ولسوالۍ د گرم آبک په سيمه کې د حکومتی ځواکونو په بمبار کې يو سپين ږيری هيوادوال شهيد شوی دی.

د سپټمبر په ۱۳ مه د ننگرهار ولايت د شیرزادو ولسوالۍ په مرکخېلو سيمه کې د حکومتی ځواکونو په بمبار کې درې تنه ملکي وگړي شهيدان شوي دي.

د سپټمبر په ۱۳ مه د بغلان ولايت د تاله برفک ولسوالۍ په دشت لجام سيمه کې د حکومت په هوايي برید کې يو مسجد او څو کورونه په نښه شوي، چې له امله يې يو سړی شهيد شوی او د ښځو او ماشومانو په گډون گڼ ملکي وگړي ټپيان شوي دي.

د سپټمبر په ۱۳ مه د بغلان ولايت د نهرين ولسوالۍ په حافظ بچه سيمه کې د حکومت په بمبار کې يو کور تخریب شوی او دوه تنه ملکي وگړي پکې شهيدان شوي دي.

د سپټمبر په ۱۳ مه د غزني ولايت مرکز اړوند قلعه غچ کلي کې د حکومتی ځواکونو له خوا پر يو کور د بمبار په ترڅ کې دوې ماشومانې شهيدانې شوې او دوې ژوبلې شوې دي.

د سپټمبر په ۱۵ مه د بغلان ولايت د نهرين ولسوالۍ د تره خيلو کلي کې حکومتی ځواکونو د استوگنې پر سيمه بمبار کړی، چې له کبله يې يو مسجد او پنځه کورونه زيانمن شوي او خلکو ته مالي زيانونه او بڼتي دي.

د سپټمبر په ۱۶ مه د زابل ولايت مرکز قلات اړوند د څواڅوکو پر کلي حکوتي الوتکو بمبار کړی، په دغه بمبار کې يو کور تخریب شوی او يو سپين ږيری کلیوال شهيد شوی دی.

د سپټمبر په ۱۷ مه د سمنگان ولايت په خرم سارياغ کې داخلي عسکرو د بابه قمبر د مدرسې دوه تنه زده کوونکي شهيدان کړي دي.

د سپټمبر په ۱۷ مه د بغلان ولايت د برکې ولسوالۍ په چپه سيمه کې داخلي عسکرو د ولسي خلکو پر کورونو هاوانونه پير کړي، چې له امله يې درې تنه ملکي وگړي شهيدان شوي او اته تنه ژوبل شوي دي.

د سپټمبر په ۱۸ مه د بلخ ولايت د چمتال ولسوالۍ په نوشهرعلي زو سيمه کې د حکومت په هوايي برید کې دوه تنه ملکي وگړي ژوبل شوي او خلکو ته مالي تاوان رسيدلی دی.

د سپټمبر په ۱۹ مه د کابل ولايت د موسهي ولسوالۍ په قاري اباد سيمه کې د حکومتی ځواکونو په توپچي بریدونو کې څلور ميرمنې شهيدانې او ټپيانې شوې دي.

د سپټمبر په ۱۹ مه د پکتيا ولايت د گردې څېړۍ ولسوالۍ سواکې کنډو سيمه د حکومتی الوتکو په بمبار کې يو ملکي وگړی شهيد شوی او دوه تنه ټپيان شوي دي.

د سپټمبر په ۱۹ مه دهرات ولايت د پښتون زرغون ولسوالۍ د زمان اباد په سيمه کې حکومتي الوتکو د عامو خلکو پر کورونو بمبار کړی، په دغه بمبار کې يوه ميرمن شپهده شوې او خلکو ته زيات مالي زيان او ښتی دی.

د سپټمبر په ۱۹ مه د سمنگان ولايت د دره صوف ولسوالۍ په مربوطاتو کې حکومتي الوتکو د استوگنې سيمې بمبار کړې، چې له امله يې درې تنه ملکي وگړي شهيدان شوي، يو شمېر دوکانونه سوځيدلي او خلکو ته پراخ مالي تاوانونه اوښتي دي.

د سپټمبر په ۱۹ مه د کندز ولايت د خان اباد ولسوالۍ په نیک پای سيد رمضان کلي کې حکومتي ځواکونو د عامو خلکو پر کورونو بمبار کړی، د عيني شاهدانو په وينا په دغه بمبار کې ۲۳ تنه ولسي هيوادوال شهيدان شوي او اوولس تنه ټپيان شوي دي، همداراز په دغه بمبار کې گڼ کورونه هم ويجاړ او زيانمن شوي دي.

د سپټمبر په ۱۹ مه دهرات ولايت دگلران ولسوالۍ د خواجه بزرگ په سيمه کې د داخلي عسکرو په ډزو کې يو ماشوم شهيد شوی دی.

د سپټمبر په ۲۱ مه د بدخشان ولايت د راغستان ولسوالۍ په کنډریم سيمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې يو ملکي وگړی شهيد شوی، گڼ څاروي له لمنځه تللي او خلکو ته مالي تاوان رسيدلی دی.

د سپټمبر په ۲۱ مه د غزني ولايت د دهیک ولسوالۍ په علي خيلو کلي کې د حکومتي ځواکونو په بمبار کې يو مسجد زيانمن شوی دی.

د سپټمبر په ۲۳ مه د بلخ ولايت د چهاربولک ولسوالۍ په هزاره قشلاق سيمه کې د حکومتي ځواکونو په هوايي برید کې مور او دوه ماشومان يې شهيدان شوي دي.

د سپټمبر په ۲۶ مه د بغلان ولايت ددهنه غوري ولسوالۍ په گاويانو کلي کې د حکومتي عسکرو د هاوان

په ډزو کې دوې ښځې شهيدانې شوې او درې ماشومان ژوبل شوي دي.

د سپټمبر په ۲۷ مه د غزني ولايت داب بند ولسوالۍ په ږنده خيلو سيمه کې د داخلي عسکرو په ډزو کې دوتنه تنه ملکي وگړي شهيدان شوي دي.

د سپټمبر په ۲۷ مه دهرات ولايت د شينډنډ ولسوالۍ د شوز کمپنۍ په سيمه کې د حکومتي ځواکونو دهاوان په ډزو کې څلور ښځې شهيدانې شوې او دوه ماشومان ژوبل شوي دي.

د سپټمبر په ۲۷ مه د بلخ ولايت د خاص بلخ ولسوالۍ د چهارسنگ د سمرقنديانو سيمه کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې يوه ميرمن شهيد شوی ده.

د سپټمبر په ۲۹ مه د لغمان ولايت د علينگار ولسوالۍ په الوخيلو سيمه کې حکومتي عسکرو داستوگنې پر سيمو توپچي بریدونه کړي، چې له امله يې يو ځای پنځه تنه ولسي وگړي ژوبل شوي او بل ځای بيا يوه ميرمن او دوه ماشومان يې شهيدان شوي او دوه ماشومان ټپيان شوي دي.

د سپټمبر په ۲۹ مه د بلخ ولايت د کشندې ولسوالۍ په کشندې بالا سيمه کې حکومتي الوتکو دولسي- وگړو پرکورونو بمبار کړی، په دغه بمبار کې دوه ولسي- وگړي شهيدان شوي او يو تن ژوبل شوی، همدا راز پدې بمبار کې درې دوکانونه سوځيدلي او خلکو ته پراخ مالي تاوان اوښتی دی.

د سپټمبر په ۲۹ مه د باميان ولايت په باغک سيمه کې حکومتي عسکرو د عامو خلکو له کورونو او دوکانونو قيمتي توکي وړي او بيا يې همدا دوکانونه او کورونه سوځولي دي.

مأخذونه: [بي بي سي راډيو،ازادي]، افغان اسلامي اژانس، پړواک، ټول افغان ويبپاڼه، لراوبر، نن ټکی اسيا=او بينوا)

د سورسې وېبځي

د مظلوم ولس دعا په قبلېدو دي

اکرام الدين مفتون

د مظلوم ولس دعا په قبلېدو دي
د هېواد روان حالات په بدلېدو دي
د خوښۍ د عدل لمر په راخښو دي
د وحشت تورې تيارې په ورکېدو دي
د مظلومو ميندو سوي اسويلي به
د سهار د پسرلي نړۍ نسيم شي
د شهيد غوټۍ غوټۍ وينې به گل کړي
پرې شبنم به ترمې اوښکې د یتيم شي
د جنگونو بدرنگي به کډه يوسي
په خدا خدا به سپينه سوله راشي
د باروتو زهرجن لوگي به ورک شي
گران هېواد ته به رنگينه سوله راشي
د دې ناوې به نکريزې عادت نه وي
دواړه لاس به يې د دښمن په وينو رنگ وي
د بندي يار زولنې به يې بنگري وي
دا سنگر سنگر هېواد به يې پالنگ وي
د حریت ناوې به رنگ په رنگ سينگار شي
هر ارمان به يې پوره د مټين زړه شي
پس له دې به د تکبير مستو نعرو کې
يو ملنگ غوندي طالب ته ور واده شي
ټول خواړه واره وگري به راټول شي

طالب جانہ

درته غريپه ملا خم دی

احمد گل ريان

سر را پورته کړه ملنگه سپېده دم دی
د يو نوي ژوند دعا ته ولس تم دی
ها ساده زلمکي وينې چې را درومي؟
دا اُميد هم د عرب هم د عجم دی
نن مو زړونه د بوډۍ ټال کې زنگيرې
د اسمان سترگو کې پنډه د خوښۍ نم دی
شمه وره! چې دې نوم ورباندې ليکم
گواکې لاس کې مې د سرو زرو قلم دی
د نښترو لاس يې ايښی پر سينه دی
طالب جانہ درته غريپه ملا خم دی
خاکساري دې مثالونو کې يادېږي
او غيرت دې چا ويل چې له چاکم دی؟
بدخواهان دې چې سلام ته هوسېږي
بس چې غم دی، د ريان همدغه غم دی

لا ژوندی لکه شېرین افغانستان یم

جانان خدرخېل

تنها ناست یم د وطن د غره په سر کې
تېرومه د اختر شپې په سنگر کې
زما غوښې بیا په وړو سپیو وخورئ
که مې شوی وم یارانو په بستر کې
قربانی د شهیدانو عبث مکرې
خدایه لاس مې لپه کړي ستا په در کې
آزادی لیلای لگی گوره ستا لپاره
سر او مال مې اچولي په خطر کې
د دښمن گوزار به هیڅ اثر ونکړي
زه نیولی یم ملک و په وزر کې
لا ژوندی لکه شېرین افغانستان یم
د زرگونو دښمنانو په اشر کې
خنداگانې دي، پستې پستې کیسې دي
را لوبدلی یم د حورو په گودر کې
زندګي څه ده خو تک سور انتظار دی
یا سترګه دی په یو تک ژر مازدیګر کې
ښه سرلوړی ژوند مې وکړ "خدرخېله"
او سر لوړی به راځمه په محشر کې

هلمنده!

څوګ دی، را درومي ستا دمستو څپو شور، هلمنده!
بیا دې بل کړی دی د دین پر دښمن اور، هلمنده!
مسته غزا، مست غورځنګونه دې خاموشه مشه،
دا سوې سوې او بریاوې لور پر لور، هلمنده!
څپاند بریدونه دې وهي یاغي، باغي سرونه
بیا شوې مؤمنو هېوادوالو ته ټکور، هلمنده!
د وخت محکومو غلامانو او بل واکو لره
څرګند کړ ښه پر نره تا دایمان زور، هلمنده!
تا دښکېلاک دپاتې شوونو رېښې و، وپستلې
لا دې څپاند او ګرځدی کړه، قوت نور، هلمنده!
هسکه شمله دې ټیټه مشه، د ویاړو ویاړې!
ای د منصور درمان د دواړو سترګو تور، هلمنده!

ازادي راځي وطن ته!

منیب احساس

راځي وطن ته آزادي دا مو ایمان دی
رب را کړې خوشخبري دا مو ایمان دی

یو ځل بیا به مو هیواد ته سکون راشي
شي خپره به خوشبويي دا مو ایمان دی

هیوادوال به د یو بل غاړه غاړی شي
په مینه مینه ورورولي دا مو ایمان دی

تعصب او د نفرت رېښې به غوڅې وې نور
شي محبت به دایمي دا مو ایمان دی

د وطن د هر وګړي ارمانونه به پوره شي
وې به جوړه آرامي دا مو ایمان دی

د موسکا وو د سپرلیو وخت به راشي
ښامار لار به وې غربي دا مو ایمان دی

په نڅاؤ به غاټول سنبل ریحان او ګلابونه
خزان مات، وې به سپرلي دا مو ایمان دی

د زړه ارمان به د منیب احساس پوره وي
لمانځو به خوښي دا مو ایمان دی

چې په جهاد خپلواکي ترلاسه شي بیا به پرمختگ او هوسایي په برخه کیږي

MORCHAL

*Islamic, Jihady, Educational
and Cultural Monthly Journal*

